

**การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3**

นายสุวิทย์ สัมเขียวหวาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2552

**The Operation According to the Administration and Management Decentralization
Strategy of Basic Education Schools under the Office
of Surin Educational Service Area 3**

Mr.Suwit Somkiewran

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3

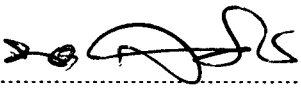
ชื่อและนามสกุล นายสุวิทย์ สัมเจียวหวาน

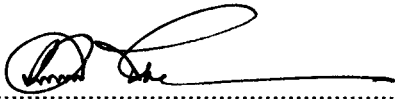
แขนงวิชา บริหารการศึกษา

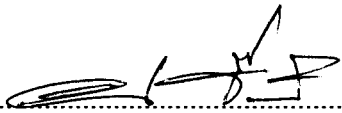
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา 1. อาจารย์ ดร.จำลอง นักพ็อน
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์

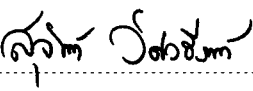
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.จำลอง นักพ็อน)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 25 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2553

ชื่อวิทยานิพนธ์ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3
ผู้วิจัย นายสุวิทย์ สัมเขียวหวาน **ปริญญา** ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา (1) อาจารย์ ดร.จำลอง นักพื่อน (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร จินะวัฒน์
ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 (2) เปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา และ (3) ศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 155 คน ได้มาโดยการกำหนดจำนวนตามตารางของเครจซี่และมอร์แกนและใช้การสุ่มอย่างง่ายตามประเภทของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีค่าความเที่ยงทั้งหมด .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่ต่างประเภทกันมีการดำเนินการในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกือบทุกด้านยกเว้นด้านการพัฒนาสมรรถภาพคณะกรรมการสถานศึกษา (3) ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการกระจายอำนาจคณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง ขาดงบประมาณและการประสานงานที่ดี ส่วนข้อเสนอแนะที่สำคัญ ได้แก่ การอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและเพิ่มงบประมาณในการดำเนินการ

คำสำคัญ ยุทธศาสตร์ การบริหารและการจัดการศึกษา

Thesis title: The Operation According to the Administration and Management Decentralization Strategy of Basic Education Schools under the Office of Surin Educational Service Area 3

Researcher: Mr.Suwit Somkiewran; **Degree:** Master of Education (Educational Administration); **Thesis advisors:** (1) Dr.Jumlong Nugforn; (2) Dr.Annop Jeenawathana; Assistant Professor; **Academic year:** 2009

Abstract

The purposes of this study were to (1) study the operation according to the administration and management decentralization strategy of Basic Education School under the office of Surin Education Service Area 3 (2) basic education compare the the operation according to the administration and management decentralization strategy of foundation school in the opinion of school administrators separate by a kind of the school (3) study the problem and the suggestion in the operation according to the administration and management decentralization strategy of foundation school.

The total of 155 research sample was school administrators get from specification follows the table of Krejcie and Morgan and take the random a specifically a kind of the school. The research instrument was questionnaire about the operation according to the administration and management decentralization strategy of basic education school which the researcher was developed are .96 level of reliability. The statistics accuracy that use in data analysis were percentage, vnean, standard deviation and t – test.

The research findings were (1) the level of the operation according to the administration and management decentralization strategy of basic education school in the opinion of school administrators in the overall and each aspect were operated at high level (2) the operation according to the administration and management decentralization strategy separates follow a kind of the school found that the school has the administration in the overall and some aspects differently significant at .05 level except for the basic education committee competencies' development and; (3) the important problem in the operation according to the administration and management decentralization strategy were the personnel without expertise in decentralizing, school committee doesn't understand a role of themselves, lack of the budget and the best coordinate. As for the suggestion important were the training the school committee and relater to understand about decentralizing and enhance the budget in the administration.

Keywords: Strategy, Education administration and management

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร. จำลอง นักพ่อน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร จินะวัฒน์ จากมหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ที่กรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ได้ติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอด มา จนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.นรา สมประสงค์ ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ จากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณอรุณี สัมเขิวหวาน คุณบัวแก้ว สัมเขิวหวาน คุณดารารัศมี สัมเขิวหวาน คุณสุกฤตา สัมเขิวหวาน ที่เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ให้วิทยากรและบ่อเกิด แห่งความรู้ และขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

สุวิทย์ สัมเขิวหวาน

กรกฎาคม 2552

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
สมมุติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	8
นโยบายการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....	9
การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	11
ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	84
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	88
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	88
ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย.....	89
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	90
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล.....	92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	93
ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจและการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	95
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	109
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	116
สรุปการวิจัย.....	116
การอภิปรายผล.....	118
ข้อเสนอแนะ.....	120
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	125
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ.....	126
ข. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัย.....	128
ค. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	133
ง. ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (ค่า IOC).....	147
จ. ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม.....	157
ประวัติผู้วิจัย.....	162

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครเขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน.....	89
ตารางที่ 4.1 จำนวน ร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บริหารสถานศึกษา).....	94
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานในภาพรวม.....	95
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรจำแนก ตามรายกิจกรรม.....	96
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการ สถานศึกษาจำแนกตามกิจกรรม.....	98
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานด้านสถานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง.....	100
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร.....	102
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการ ตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและ ระบบสารสนเทศ.....	104

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับ จำแนกตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษา ประเภทที่ 1 และสถานศึกษาประเภทที่ 2.....	106
ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษาประเภทที่ 1 และ สถานศึกษาประเภทที่ 2.....	108
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมความพร้อม ของบุคลากร.....	109
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ การพัฒนาสมรรถภาพของ คณะกรรมการสถานศึกษา.....	110
ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านเสริมสร้างภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง.....	111
ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร.....	112
ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการพัฒนาระบบฐาน ข้อมูลและระบบสารสนเทศ.....	113
ตารางที่ 4.15 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3 ที่ผู้ตอบแบบสอบถาม ให้ความคิดเห็นสูงสุดเป็นอันดับแรกของแต่ละยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา.....	114

ฉ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระจายอำนาจเป็นกระแสโลกาภิวัตน์ที่นอกจากจะมีอิทธิพลต่อประเทศต่างๆทั่วโลกในทางการเมืองการปกครองแล้ว ยังเป็นกระแสที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบวิธีการบริหารจัดการจัดการองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนอีกด้วย ดังเช่น การปฏิรูประบบการศึกษาของรัฐในประเทศไทยที่ได้บัญญัติสาระสำคัญไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในหมวดที่ 5 มาตรา 39-40 กระทรวงศึกษาธิการต้องกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และสถานศึกษาอาชีวศึกษาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่และผู้ทรงคุณวุฒิ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542: 24-25)

ซึ่งสาระดังกล่าวเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายชัดเจน คือ การพัฒนาคุณภาพมนุษย์ทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม ค่านิยม ความคิด การประพฤติปฏิบัติ ฯลฯ โดยคาดหวังว่าคนที่มีคุณภาพนี้จะทำให้สังคมมีความมั่นคงสงบสุข เจริญก้าวหน้าทันโลก แข่งขันกับสังคมอื่นในเวทีระหว่างประเทศได้ คนในสังคมมีความสุข มีความสามารถประกอบอาชีพการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกันได้อย่างสมานฉันท์ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2545: 4) นอกจากนั้นการปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนที่มีคุณภาพกล่าวคือ เป็นคนที่มีทั้ง ความดี ความเก่ง และความสุข ซึ่งแผนการศึกษาชาติ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

คนดี คือ คน ที่มีคุณธรรม มีจริยธรรม มีค่านิยมที่สอดคล้องกับค่านิยมของคนไทยส่วนใหญ่ คนดีข่อมเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ คนดีข่อมขีดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข คนดีข่อมเข้าไปมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูพลังงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คนเก่ง คือ คนที่มีความรู้และมีทักษะตรงตามมาตรฐานของหลักสูตร คือมีความรู้ และทักษะตรงตามมาตรฐานหลักสูตรวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาวัฒนธรรมและอนามัย อาชีพและเทคโนโลยี ศิลปะ ดนตรี การแสดงและ ภาษาต่างประเทศ คนเก่งต้องนำความรู้และทักษะข้างต้นไปใช้เป็นเครื่องมือในการหาความรู้ เพิ่มเติมในสาขาที่ตนเองสนใจและถนัดด้วยตนเองและอย่างต่อเนื่อง คนเก่ง ต้องนำความรู้ที่ได้ จากห้องเรียนและจากการค้นคว้าด้วยตนเอง ไปอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับปราชญ์ในท้องถิ่น หรือผู้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพในสาขาที่ตนเองสนใจ คนเก่งย่อมนำความรู้ที่ได้ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้มากำหนดทางเลือกในการประกอบอาชีพ คนเก่งย่อมมีความเชื่อมั่นใน ตนเองมีบุคลิกภาพที่ดีทำงานร่วมกับคนอื่นได้ รักการทำงาน ขยัน อดทน รักอาชีพสุจริต คนเก่ง ย่อมสามารถวิเคราะห์ปัญหาตนเอง ของครอบครัว ของชุมชน และของประเทศชาติ

คนมีความสุข คือ คนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ร่างกายแข็งแรง ปราศจาก โรคภัยไข้เจ็บ จิตใจร่าเริง เบิกบาน แจ่มใส คนมีความสุขไม่หมกมุ่นกับสิ่งเสพติดมอมเมา อบรมมุขคนมีความสุขย่อมมีสุนทรียะทางดนตรี กีฬาหรือศิลปะ (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545-2559 : 5)

แนวทางการกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษาเป็นการกระจายภารกิจ อำนาจ หน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจการบริหารงานจากระดับกระทรวงลงไปสู่เขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน การกระจายอำนาจทางการศึกษาของไทยตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สอดคล้องกับแนวคิดของ UNESCO เพราะเป็นรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นการกระจาย อำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา 2545: 3-4)

จากแนวทางของการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาดังกล่าวทำให้สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนด แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่ และสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการ จัดการศึกษา พ.ศ. 2550 โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ของการกระจายอำนาจการบริหารทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อม ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ด้านการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ด้านการสร้าง

เครือข่ายการบริหาร และด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติแก่สำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2550)

เนื่องจากการบริหารสถาน โดยใช้ยุทธศาสตร์ของการกระจายอำนาจการบริหาร ได้ถูกกำหนดเป็นนโยบายของการกระจายอำนาจ ดังนั้น สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จะต้องรับนโยบายดังกล่าวไปปฏิบัติอย่างเคร่งครัด แต่เนื่องจากการกระจายอำนาจเป็นเรื่องใหม่ของวงการศึกษาไทย ซึ่งการบริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ยังคงยึดอยู่กับรูปแบบเดิมในการบริหารราชการ ที่เคยชินกับการบริหารจากส่วนกลาง (อุทัย บุญประเสริฐ 2543: 3-4)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกตามประเภทของสถานศึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะและปัญหาของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

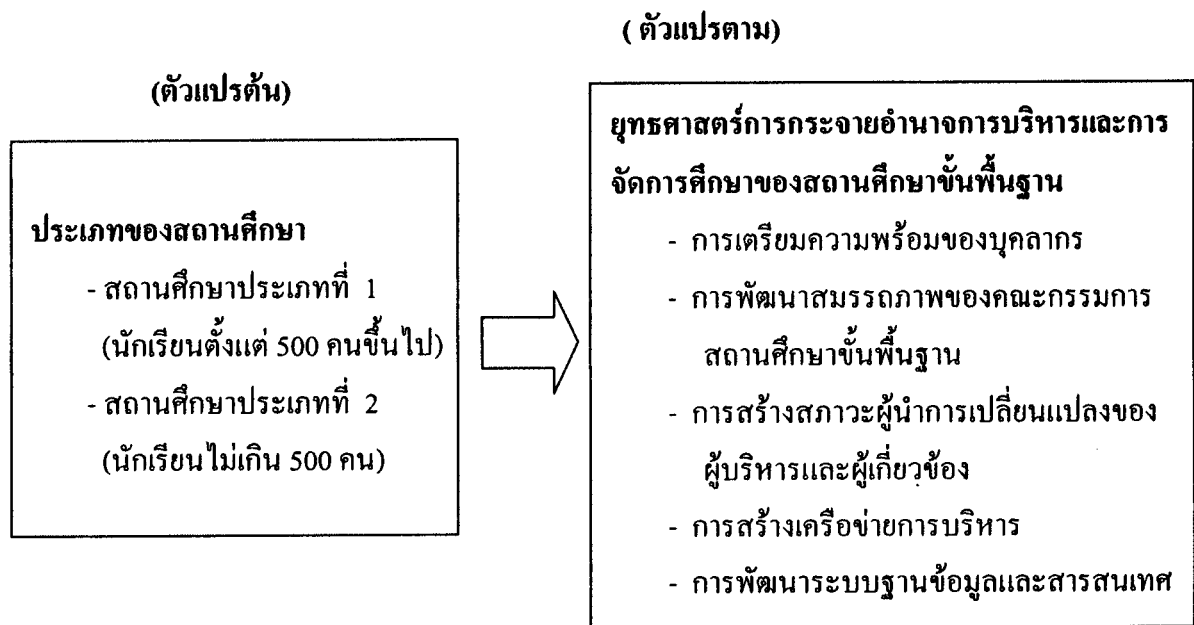
2.1 เพื่อศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและแนวทางการปฏิบัติของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการรองรับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550 เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมุติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยขอตั้งสมมุติฐานครั้งนี้ สถานศึกษาที่ต่างประเภทกันมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3 จำนวน 256 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลผู้อำนวยการ โรงเรียนจำนวน 256 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่าง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 155 โรงเรียน ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแทนตารางจี้และมอร์แกน และใช้การสุ่มตัวอย่างให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 155 คน

5.2 ขอบเขตด้านตัวแปรและเนื้อหาที่วิจัย

5.2.1 เนื้อหาที่วิจัย ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

5.2.2 ตัวแปรที่วิจัย

1) ตัวแปรต้น ได้แก่ (1) สถานศึกษาประเภทที่ 1 (2) สถานศึกษาประเภท ที่ 2

2) ตัวแปรตาม ได้แก่ (1) การเตรียมความพร้อมของบุคลากร (2) การ พัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) การสร้างภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง (4) การสร้างเครือข่ายการบริหาร (5) การพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

5.3 ขอบเขตด้านเวลาและพื้นที่ในการวิจัย ผู้วิจัยทำการวิจัยในปีการศึกษา 2551 ของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้ กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

6.1 ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจ หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6.2 การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง การมอบหมายอำนาจหน้าที่การตัดสินใจสั่งการ ความรับผิดชอบและภารกิจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตั้งแต่ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจสั่งการตามระเบียบและกฎหมายกำหนด ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่

6.2.1 การกระจายอำนาจบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผลของผู้เรียน

6.2.2 การกระจายอำนาจบริหารงานด้านงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง พัสดุ อุปกรณ์ และการใช้เงินในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา

6.2.3 การกระจายอำนาจบริหารงานด้านบุคลากร หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับการวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลัง การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง รวมถึงการบังคับบัญชาบุคลากรในสถานศึกษา

6.2.4 การกระจายอำนาจบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับกระบวนการที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานด้านอื่นๆ ให้บรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษา

6.3 ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง แนวทางในการบริหารสถานศึกษาตามโครงสร้างของการกระจายอำนาจ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่

6.3.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร หมายถึง การอบรม การศึกษาดูงาน การเตรียมพร้อมของภาระงาน และการสร้างความเข้าใจในเรื่องของการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาให้บุคลากรทุกระดับเห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

6.3.2 การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา หมายถึง การอบรม การศึกษาดูงาน และการสร้างความเข้าใจให้คณะกรรมการสถานศึกษารู้ถึงบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมการบริหารและการตัดสินใจในรูปแบบของการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา

6.3.3 การสร้างสภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง การอบรม การศึกษาดูงาน และการสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารทุกระดับเห็นความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษา

6.3.4 การสร้างเครือข่ายการบริหาร หมายถึง สถานศึกษารวมตัวกันเป็นเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันในงานด้านต่างๆ

6.3.5 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ หมายถึง การสร้างระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่มีความจำเป็นเบื้องต้นของสถานศึกษาให้มีความก้าวหน้าและทันสมัย

6.4 ผู้อำนวยการโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน และรวมหมายถึงรองผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติงาน ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา

6.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 6 อำเภอ คือ อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอพนมดงรัก อำเภอบัวเชด อำเภอสังขะ อำเภอศรีณรงค์ ในจังหวัดสุรินทร์

6.6 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาดังแต่ระดับช่วงชั้นที่ 1 ถึงช่วงชั้นที่ 4

6.7 ประเภทของสถานศึกษา หมายถึง การจัดแบ่งประเภทเพื่อการมอบหมายภารกิจในการกระจายอำนาจซึ่งจำแนกออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

6.7.1 สถานศึกษาประเภทที่ 1 คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป

6.7.2 สถานศึกษาประเภทที่ 2 คือ โรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน

(ใช้เกณฑ์การแบ่งประเภทสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550)

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้คาดว่าจะได้รับประโยชน์ ดังนี้

7.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสมกับสภาพปัญหาของสถานศึกษา

7.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผน ปรับปรุงรูปแบบของการกระจายอำนาจการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.3 หน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานการศึกษาที่มีรูปแบบการจัดการศึกษาล้ายคลึงกัน สามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3 โดยได้ศึกษาวรรณกรรมและระเบียบกฎหมาย กรอบนโยบายและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. นโยบายการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 - 1.1 นโยบายตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550
 - 1.2 นโยบายตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
 - 1.3 นโยบายตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545 – 2559
 - 1.4 นโยบายตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546
 - 1.5 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.1 ความหมายของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ
 - 2.2 หลักและกระบวนการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ
 - 2.3 รูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ
 - 2.4 แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของงานทั้ง 4 ฝ่าย
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา
 - 3.1 ความหมายของยุทธศาสตร์
 - 3.2 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.3 แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการ
จัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.4 การประเมินผลตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. นโยบายการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

1.1 นโยบายตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550

แนวนโยบายการกระจายอำนาจด้านการศึกษาได้กำหนดเป็นแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 80 (4) ส่งเสริมและสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียม (รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550).

1.2 นโยบายตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

แนวนโยบายตามการกระจายอำนาจทางการศึกษานั้นการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อการกระจายอำนาจทางการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง มาตรา 9 (2) รวมถึงการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง (มาตรา 39) (พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

1.3 นโยบายตามแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545 – 2559

แนวนโยบายเพื่อการดำเนินการของแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545-2559 กำหนดให้มีแผนปฏิบัติการที่กำหนดเป้าหมายและการดำเนินงานในแต่ละช่วงเวลาเพื่อให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาทั้ง ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตามหลักการจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545-2559: 81)

1.4 นโยบายตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

มีนโยบายตามระเบียบบริหารราชการจากส่วนกลางไปสู่เขตพื้นที่ โดยการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงในลักษณะการมอบอำนาจโดยให้คำนึงถึงความเป็นอิสระและการบริหารงานที่คล่องตัว ในการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาภายใต้หลักการบริหารงานดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับงบประมาณและการดำเนินการทางงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีอำนาจทำนิติกรรมสัญญาในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติแล้ว

2. หลักการพิจารณาความดีความชอบการพัฒนาและการดำเนินการทางวินัยกับครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยสัมพันธ์กับแนวทางที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา 44) (รวมกฎหมายทางการศึกษา 2546: 50)

1.5 นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีเป้าหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาโดยเน้นการกระจายอำนาจไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ซึ่งได้กำหนดเป็นกลยุทธ์การนำร่องการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจโดยมีโรงเรียนเป็นฐาน และการจัดระบบเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและสร้างความพร้อมให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก และยังให้ความสำคัญกับเครือข่ายผู้ปกครอง องค์กรครู ส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการศึกษา (กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 - 2552)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จึงเห็นได้ว่า การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเป้าหมายหลักของการปฏิรูปการศึกษา โดยได้ยึดหลักการกระจายอำนาจตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 รวมทั้งแนวนโยบายของ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเน้นการกระจายอำนาจการบริหารของงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง

2. การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความหมายของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2540) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจทางการศึกษาว่า เป็นการถ่ายโอน (Transfer) อำนาจ (Power) อำนาจหน้าที่ (Authority) และความรับผิดชอบจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปยังพื้นที่หรืออาณาเขตรอบๆ จากระดับบนไปสู่ระดับล่างหรือจากระดับชาติไปสู่ท้องถิ่น เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ปกรณ ศรีคอนไผ่ (มปป.: 27) กล่าวว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบการบริหารที่มีการมอบอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบและการตัดสินใจให้กับผู้บริหารในระดับรองๆ ลงไป อำนาจหน้าที่เป็นสิทธิอย่างหนึ่ง สิทธิที่ผู้บริหารมีอยู่สำหรับการตัดสินใจและกำหนดให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการสิ่งต่างๆ ที่ดำเนินต่อความสำเร็จของเป้าหมายขององค์การ อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารรวมถึงการตัดสินใจภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ การมอบหมายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา การกระจายอำนาจเป็นการมอบอำนาจตามหน้าที่ที่ผู้บริหารที่มีอำนาจหน้าที่สามารถสั่งการต่อบุคคลอื่นได้

Brown (อ้างถึงใน สำเนียง มิ่งขวัญ 2547: 43) ได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจทางการบริหารการศึกษาว่า เป็นการถ่ายโอน (Transfer) อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์อำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์การหรือตามระดับชั้นขององค์การ โดยให้ทุกส่วนขององค์การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทั้งนี้การให้บุคคล คณะบุคคล หรือท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารนั้น เป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมประชาธิปไตยโดยการกระจายอำนาจทางการศึกษาจะทำให้บางส่วนขององค์การมีความเป็นอิสระ (Authonomy) จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา คือ การปรับปรุงหรือการพัฒนาสถานศึกษา

Robson and Mathews (อ้างถึงใน สำเนียง มิ่งขวัญ 2547: 44) ได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจ (Decentralization) หมายถึง การมอบอำนาจความรับผิดชอบในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปสู่ระดับภูมิภาคและระดับโรงเรียน โดยหลักการแล้วเป็นอำนาจการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอน

กล่าวโดยสรุป การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษา เป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบในการตัดสินใจทางการบริหารการศึกษาจากส่วนกลางไปสู่ระดับล่าง

2.2 หลักและกระบวนการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ

หลักการของการกระจายอำนาจทางการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีหลักการดำเนินงาน ดังนี้

1. การมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ ความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ หมายถึง ความเป็นเอกภาพในการกำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษา มีมาตรฐานและทิศทางในการจัดการศึกษาเหมือนกัน แต่เปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่นเลือกวิธีดำเนินการที่หลากหลายได้ด้วยตนเอง ส่วนกลางจะเพียงแต่กำหนดนโยบายให้คำปรึกษาแนะนำ ตรวจสอบมาตรฐาน ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเท่านั้น การเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นดำเนินการได้หลากหลายด้วยตนเองเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มุ่งให้มีการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดให้รัฐจะต้องให้ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักการแห่งการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งยังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยการกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจขึ้นเพื่อที่จะพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง สำหรับการจัดการศึกษานั้น ถึงแม้ว่าจะให้มีการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาของท้องถิ่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2. การกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาได้กำหนดให้กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไป (มาตรา 39) นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น โดยมีเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่

ประสานและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

3. การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคล ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อที่จะระดมทรัพยากรจากทุกส่วนของสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตามหลักการทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) และเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ชุมชนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง การกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษาและการกระจายอำนาจให้กับสถานศึกษา กำหนดให้มีคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนตลอดจนผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ในพื้นที่สามารถเข้ามาเป็นกรรมการร่วมให้การสนับสนุนและส่งเสริมจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ประชาชน องค์กรและสถาบันกับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

4. การประหยัด คุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถตรวจสอบได้การกระจายอำนาจทางการศึกษาโดยยึดหลักการประหยัด คุ้มค่า คำนึงการดำเนินการที่ลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการให้ได้ผลประโยชน์คุ้มค่า ลดปัญหาความซ้ำซ้อนและความสูญเปล่าในการจัดการ โดยจัดโครงสร้างสายการบริหารที่สั้นลงมีเพียงการบริหารระดับส่วนกลางและการบริหารระดับองค์กรปฏิบัติในท้องถิ่นเท่านั้น นอกจากนี้การกระจายอำนาจยังเปิดโอกาสให้มีอิสระในการใช้ทรัพยากรบนหลักการของความคุ้มค่าเกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถตรวจสอบได้ในการกระจายอำนาจทางการศึกษา ได้ปรับลดหน่วยงานให้มีขนาดเล็ก กะทัดรัด เพื่อบริหารงานด้วยความมีประสิทธิภาพให้บังเกิดประสิทธิผลและปรับเปลี่ยนภารกิจจนทำให้ลดจำนวนเจ้าหน้าที่ในการบริหารงานลงได้จำนวนมาก

5. ความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกันในการกระจายอำนาจทางการศึกษา โดยยึดหลักความเป็นธรรมและความเท่าเทียมกันเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลได้รับโอกาสทางการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ในการกระจายอำนาจทางการศึกษาโดยการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษาที่มีพื้นที่พอเหมาะและคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านปริมาณงานที่ใกล้เคียงกันและสามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้เกิดความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันในการจัดการศึกษา

2.3 รูปแบบการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ

การกระจายอำนาจตามแนวคิดของ รอร์ดินีลลี (Rordinelli) (อ้างถึงใน สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545) แบ่งการกระจายอำนาจออกเป็น 4 รูปแบบ คือ การแบ่งอำนาจ การโอนอำนาจ และการให้ภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนดำเนินการ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การแบ่งอำนาจ หมายถึง หน่วยงานส่วนกลางกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบให้แก่หน่วยงานการบังคับบัญชาหรือเป็นการแบ่งอำนาจของหน่วยงานระดับบนให้แก่หน่วยงานระดับล่างตามสายการบริหารขององค์กรนั้น ๆ การกระจายอำนาจลักษณะนี้จัดว่าเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจที่อ่อนที่สุด เพราะเป็นเพียงการย้ายความรับผิดชอบการจัดการจากส่วนกลางไปยังส่วนภูมิภาคหรือระดับอื่นที่ต่ำกว่าโดยที่ส่วนกลางยังคงมีอำนาจควบคุมทุกอย่างไว้

2. การมอบอำนาจ หมายถึง หน่วยงานในระดับภูมิภาคหรือระดับท้องถิ่นหรือหน่วยงานเฉพาะกิจ ได้รับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบจากส่วนกลางเพื่อดำเนินโครงการพิเศษ โดยมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหารจัดการต่าง ๆ ด้วยตนเองแต่ความรับผิดชอบสูงสุดยังอยู่ที่ส่วนกลาง เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การลงนามทำสัญญาเป็นต้น การกระจายอำนาจโดยการมอบอำนาจเป็นวิธีการกระจายอำนาจที่กว้างขวางโดยส่วนกลางมอบหมายให้ส่วนราชการระดับต่ำกว่า “ขออิม” อำนาจไปใช้หรือบางครั้งก็มอบให้หน่วยงานกึ่งอิสระซึ่งอำนาจที่ได้มาสามารถถูกเรียกคืนได้

3. การโอนอำนาจ หมายถึง ส่วนกลางกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีอยู่ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะอยู่เหนือการควบคุมของส่วนกลางโดยมีกฎหมายรองรับมีอิสระในการบริหารจัดการด้วยตนเอง ส่วนกลางทำหน้าที่ให้การสนับสนุนส่งเสริมและควบคุมกำกับทางอ้อมการกระจายอำนาจโดยการโอนอำนาจเป็นรูปแบบการกระจายอำนาจที่ไปไกลที่สุด และเป็นการกระจายอำนาจไปอย่างถาวรไม่สามารถเรียกคืนได้

4. การให้ภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนดำเนินการ หมายถึง รัฐกระจายความรับผิดชอบกิจกรรมสาธารณะให้ภาคเอกชนหรือองค์กรเอกชนรับไปดำเนินการ เช่น สหกรณ์ สมาคมวิชาชีพ สหภาพแรงงานและหอการค้า เป็นต้น ถึงแม้ว่าการกระจายอำนาจจะเป็นไปในรูปแบบใดก็ตามรัฐก็ยังคงรับผิดชอบและกำกับให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐเพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรทั้งหลายมุ่งสู่ทิศทางเดียวกันในการพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545)

2.4 แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของงานทั้ง 4 ฝ่าย ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.4.1 การบริหารวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็นปัจจัยที่สำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผลรวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพโดยมีวัตถุประสงค์ (อ้างใน สำเนียง มิ่งขวัญ 2547)

- 1) เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น
- 2) เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบป้องกันคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
- 3) เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- 4) เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นๆ อย่างกว้างขวาง

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านวิชาการ

- 1) ภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่
 - (1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
 - (2) การวางแผนงานด้านวิชาการ
 - (3) การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

2) ภาระงานด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

- (1) การวางแผนงานด้านวิชาการ
- (2) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (3) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

2.4.2 การบริหารงบประมาณ

การบริหารงานงบประมาณของสถานศึกษามุ่งเน้นความเป็นอิสระในการบริหารจัดการมีความคล่องตัว โปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ให้มีการจัดการผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านงบประมาณ

1) ภาระงานด้านการบริหารงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

(1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) การจัดทำแผนการปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง

(3) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

(4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

(5) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2) ภาระงานด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

(1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) การจัดทำแผนการปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง

(3) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

(4) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

(5) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.4.3 การบริหารงานบุคคล

การบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินการด้านการบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมาย ระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ มีขวัญกำลังใจ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ มีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล

- 1) ภาระงานด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง
- 2) ภาระงานด้านการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การวางแผนอัตรากำลัง

2.4.4 การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กร ให้บริการบริหารงาน อื่นๆ บรรลุตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสาน ส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารทั่วไป

- 1) ภาระงานด้านการบริหารงานทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่
 - (1) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
 - (2) การรับนักเรียน (การกำหนดแนวทางการรับนักเรียน การจัดโอกาสทางการศึกษา)
 - (3) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

อนึ่ง การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรา 36 พระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

2) ภาระงานด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท ต้องขอความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่

- (1) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (2) การรับนักเรียน
- (3) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งยุบรวมหรือการเลิกสถานศึกษา
- (4) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

3. ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

3.1 ความหมายของยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ หมายถึง การมองไปสู่อนาคตภายใต้การพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ในการใช้ความสามารถขององค์กรเพื่อระดมทรัพยากรมาใช้ และการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ในการพิจารณาทางเลือกต่างๆอย่างรอบคอบ และชัดเจนว่าจะสามารถนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

ยุทธศาสตร์ หมายถึง การวิเคราะห์เพื่อวางกลยุทธ์ที่วิเคราะห์ทุกปัจจัยที่เกี่ยวข้อง และคาดว่าจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่จะมีผลกระทบต่อองค์กรทั้งในแง่โอกาสและ อุปสรรค

ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทางในการบรรลุจุดหมายของหน่วยงาน (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

ยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวคิดหรือวิธีการที่แบบคายันบ่งบอกถึงลักษณะการ เคลื่อนตัวขององค์กรว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคต (แนวคิดการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปี 2549)

3.2 ยุทธศาสตร์ที่สำคัญในการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์สำคัญสำหรับการนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การ นำไปใช้ในสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ ควรมียุทธศาสตร์ดำเนินการ (อ้างอิงใน แนวทางการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ

สถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550) ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเตรียมความพร้อมบุคลากรในสถานศึกษา ดังนี้

1) สร้างความตระหนัก ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกระดับ เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการ ชุมชน เครือข่าย เกิดความตระหนักเห็นความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนาสถานศึกษาโดยนำรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เช่น สร้างทีมงาน สร้างความเข้าใจ เป็นต้น

2) การส่งเสริมความรู้ ผู้บริหารและบุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยอาจใช้วิธีการถ่ายทอดความรู้ ศึกษาดูงาน

3) แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ผู้บริหารจัด โครงสร้างและระบบการทำงานของบุคลากรให้ชัดเจน แบ่งความรับผิดชอบของแต่ละคน มิให้เกิดความซ้ำซ้อน เพื่อให้มีผู้รับผิดชอบภาระงานอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน

การเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในลักษณะการมีส่วนร่วมการบริหารและการตัดสินใจในรูปแบบของการบริหาร โรงเรียนเป็นฐาน จึงจำเป็นจะต้องพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีสมรรถภาพหลายอย่าง เช่น

1) มีความรู้ ความเข้าใจ ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน เกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันคุณภาพ เป็นต้น

2) มีความสามารถ ควรมีความสามารถในเรื่องที่เกี่ยวกับภารกิจของสถานศึกษา เช่น การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนกลยุทธ์ การจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

3) มีคุณสมบัติตามเจตนารมณ์ กรรมการสถานศึกษาควรมีความสนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และกระตือรือร้นในการจัดการศึกษา มีอุดมการณ์ เสียสละ ใจกว้างและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การเสริมสร้างสถานะความเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) นอกจากจะมีผู้บริหารที่มีลักษณะที่สำคัญของนักบริหารโดยทั่วไปแล้ว เช่น เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความสามารถในการบริหารจัดการ

ด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเป็นผู้นำทางด้านวิชาการแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ยังต้องมีลักษณะโดดเด่นเฉพาะตน เช่น มีความรู้ความสามารถเข้าใจอย่างถ่องแท้ในแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานแล้ว ยังต้องมีความสามารถในการเป็นผู้นำนักพัฒนา ผู้กล้า นำ กล้าตัดสินใจ กล้าเปลี่ยนแปลงที่จะเชื่อมโยงการจัดการในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้

การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้หรือทีมงาน การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายเพื่อสร้างองค์ความรู้ หรือแลกเปลี่ยน เรียนรู้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อสถานศึกษาเกิดผลดีต่อชุมชน ครู นักเรียน หากมีการสร้างเครือข่ายที่ดีและหลากหลาย การทำงานจะง่ายขึ้น

สถานศึกษาหลายแห่งอาจรวมกันเป็นเครือข่าย เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันแลกเปลี่ยนบุคลากรกัน พัฒนาศักยภาพร่วมกัน จัดกิจกรรมวิชาการร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางวิชาการเป็นต้น

สถานศึกษาหลายแห่งควรรวมกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น กิจกรรมแข่งขันทางวิชาการ การเข้าค่ายวิชาการ ศิลปะ ดนตรี ค่ายวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

สถานศึกษาหลายแห่งสร้างเครือข่ายกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของผู้เรียน หรือให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการ หรือการระดมทรัพยากร เป็นต้น

สถานศึกษามีการรวมตัวกันเป็นเครือข่าย เช่น เครือข่ายชมรมครู ชมรมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู เป็นต้น เพื่อร่วมมือกันในการดูแล อบรมคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียน หรืออาจร่วมมือกันในการบริจาคสิ่งของหรือทรัพย์สิน เพื่อสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารและการเรียนการสอน

ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศน่าจะมีควมจำเป็นในเบื้องต้นของการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถานศึกษาต้องมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาที่ทันสมัย ถูกต้อง เทียบตรง และสามารถนำมาใช้ได้ทันที เช่น

1) ข้อมูลด้านวิชาการ ได้แก่ ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระและทุกช่วงชั้น ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน เป็นต้น

2) ข้อมูลด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากรัฐและการบริจาคของผู้มีอุปการะคุณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ปกครอง เอกชน ศิษย์เก่าและอื่นๆ ข้อมูลรายรับรายจ่าย ค่าจ้าง ค่าสาธารณูปโภค ครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง เป็นต้น

3) ข้อมูลด้านบุคคล ได้แก่ จำนวนข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา อายุเฉลี่ย ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์แต่ละด้าน เป็นต้น

4) ข้อมูลการบริหารทั่วไป มีความจำเป็นต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ได้แก่ ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลนักเรียน ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพเศรษฐกิจ หน่วยงานราชการ ทรัพยากร เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นต้น

3.3 แนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (อ้างอิงใน แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550)

3.3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ

1) หลักการและแนวคิด

(1) ยึดหลักให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยมีครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม

(2) มุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

(3) มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งการเรียนรู้

(4) มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน โดยจัดให้มีดัชนีชี้วัดคุณภาพการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ และสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกช่วงชั้นทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

(5) มุ่งส่งเสริมให้มีการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) ขอบข่ายและภารกิจงานตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

(1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

(2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

- (3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- (4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
- (5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- (6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- (7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
- (8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- (9) การนิเทศการศึกษา
- (10) การแนะแนว
- (11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- (12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
- (13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

(14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์
หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา

(16) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

(17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3) การบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการได้
ตามภาระงานที่กฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด
ยกเว้นภาระงานดังต่อไปนี้มิใช่อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่

(1) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

(2) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

(3) การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

4) การบริหารงานด้านวิชาการของสถานศึกษาทั้งสถานศึกษาประเภทที่
หนึ่งและประเภทที่สองดำเนินการได้ทุกรายการตามภาระงานที่กฎกระทรวงฯ และประกาศ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

5) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

(1) การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนา

สาระหลักสูตรท้องถิ่น

สถานศึกษาประเภทที่ 1

- การศึกษาจัดทำไว้
1. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่
 2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่
 3. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน
 4. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อไปจัดทำรายวิชา
 5. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ
- สถานศึกษาให้ความสำคัญ
- เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- พื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัด
- ประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง

สถานศึกษาประเภทที่ 2

- การศึกษาจัดทำไว้
1. วิเคราะห์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่สำนักงานเขตพื้นที่
 2. วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อกำหนดจุดเน้นหรือประเด็นที่
 3. ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชน
 4. จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาเพื่อไปจัดทำรายวิชา
 5. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ
- สถานศึกษาให้ความสำคัญ
- เพื่อนำมาเป็นข้อมูลจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
- พื้นฐานหรือรายวิชาเพิ่มเติม จัดทำคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัด
- ประสบการณ์และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน ประเมินผลและปรับปรุง

(2) การวางแผนงานด้านวิชาการ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล
- นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการ
- เรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและ
- มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มี
- แหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอนุมัติโดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วางแผนงานด้านวิชาการ โดยการรวบรวมข้อมูลและกำกับ ดูแล
นิเทศและติดตามเกี่ยวกับงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาระบบการ
เรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การประกันคุณภาพภายในและ
มาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มี
แหล่งเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

2. ผู้บริหารสถานศึกษาต้องอนุมัติโดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
2. จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนว
การปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

3. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการ
เรียนรู้
5. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการ
เรียนรู้

6. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือ
นักเรียนพิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำแผนการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยความร่วมมือของ
เครือข่ายสถานศึกษา

2. จัดการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้น ตามแนว
การปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บูรณาการเรียนรู้อุ้กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อ
คุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาคุณธรรมนำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้

เรียนรู้ 4. จัดกิจกรรมพัฒนาห้องสมุด ห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เอื้อต่อการ

เรียนรู้ 5. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการ

เรียนรู้ 6. ส่งเสริมการพัฒนาความเป็นเลิศของนักเรียนและช่วยเหลือ
นักเรียนพิการ ด้อยโอกาสและมีความสามารถพิเศษ

(4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง โดย

1.1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการ
เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับ โรงเรียนอื่น

1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

1.3 จัดให้มีวิชาต่างๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 เพิ่มเนื้อหาสาระของวิชาให้สูงและลึกซึ่งมากขึ้นสำหรับ
กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่
ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก

1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา
ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

2. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ การ
สอนและอื่นๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตร
สถานศึกษา

4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และ
รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาของตนเอง โดย

1.1 จัดให้มีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรขึ้นใช้เองให้ทันกับการ
เปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมและเป็นต้นแบบให้กับ โรงเรียนอื่น

1.2 จัดทำหลักสูตรที่มุ่งมั่นพัฒนานักเรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

1.3 จัดให้มีวิชาต่างๆ ครอบคลุมตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

1.4 เพิ่มเนื้อหาสาระของวิชาให้สูงและลึกซึ่งมากขึ้นสำหรับ กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ ได้แก่ การศึกษาด้านศาสนา ดนตรี นาฏศิลป์ กีฬา อาชีวศึกษา การศึกษาที่ ส่งเสริมความเป็นเลิศ ผู้บกพร่อง พิการและการศึกษาทางเลือก

1.5 เพิ่มเติมเนื้อหาสาระของรายวิชาที่สอดคล้องสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน สังคมและโลก

2. สถานศึกษาสามารถจัดทำหลักสูตรการจัดการกระบวนการเรียนรู้ การ สอนและอื่นๆให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนตามกลุ่มเป้าหมายพิเศษ โดยความร่วมมือ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษา

3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความเห็นชอบหลักสูตร สถานศึกษา

4. นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา และ รายงานผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

(5) การพัฒนาระบบการเรียนรู้

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความ ถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้ สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุก วิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถ

ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานร่วมมือ กับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

7. ศึกษาค้นคว้าพัฒนารูปแบบหรือการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่ก้าวหน้า เพื่อเป็นผู้นำจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบให้กับสถานศึกษาอื่น
สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันรวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ที่มีการประสานร่วมมือ กับบิดามารดาและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

(6) การวัด การประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ

2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน

4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน
5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล
6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอาจของสถานศึกษาที่แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอนสถานศึกษาประเภทที่ 2
 1. กำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษาโดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ
 2. จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา
 3. วัดผล ประเมินผล เทียบโอนประสบการณ์ผลการเรียนและอนุมัติผลการเรียน
 4. จัดให้มีการประเมินผลการเรียนทุกช่วงชั้นและจัดให้มีการซ่อมเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านการประเมิน
 5. จัดให้มีการพัฒนาเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล
 6. จัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน
 7. ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการประเมินการเรียนด้านต่างๆ รายปี/รายภาคและตัดสินผลการเรียนการผ่านช่วงชั้นและจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 8. การเทียบโอนผลการเรียนเป็นอาจของสถานศึกษาที่แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ ได้แก่ คณะกรรมการเทียบระดับการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบและตามอัธยาศัย คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน และเสนอคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการพร้อมทั้งให้ผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการเทียบโอน

(7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
4. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา
2. พัฒนาครูและนักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการเรียนรู้ โดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นสำคัญในการเรียนรู้ที่ซับซ้อนขึ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกการคิด การจัดการ การหาเหตุผลในการตอบปัญหา การผสมผสานความรู้แบบสหวิทยาการและการเรียนรู้ในปัญหาที่ตนสนใจ
3. พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย
4. รวบรวม และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนา การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

(8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุด

เคลื่อนที่ มุมหนังสือในโรงเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์
วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

3. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการ
เรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบเชื่อมโยงเครือข่าย
ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถานบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นฯลฯ

4. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอก
สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในต่างประเทศ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอก
สถานศึกษาให้พอเพียงเพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดกระบวนการเรียนรู้

2. จัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
ของผู้เรียน เช่น พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีห้องสมุดหมวดวิชา ห้องสมุด
เคลื่อนที่ มุมหนังสือในโรงเรียน ห้องพิพิธภัณฑ์ ห้องมัลติมีเดีย ห้องคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ศูนย์
วิชาการ ศูนย์วิทยบริการ สวนสุขภาพ สวนวรรณคดี สวนหนังสือ สวนธรรมะ เป็นต้น

3. จัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่นให้เอื้อต่อการจัดการ
เรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษาของตนเอง เช่น จัดเส้นทาง/แผนที่และระบบเชื่อมโยงเครือข่าย
ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดสถานบันการศึกษา พิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นฯลฯ

4. ส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอก
สถานศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

(9) การนิเทศการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการ
นิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการ
ทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคน
เกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประ โยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง

2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่อง
เป็นระบบและกระบวนการ

3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศ
การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการนิเทศภายในว่าเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผลการนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละบุคคลให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร เพื่อให้ทุกคนเกิดความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง ก้าวหน้าและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง
2. จัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องเป็นระบบและกระบวนการ
3. จัดระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เชื่อมโยงกับระบบนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(10) การแนะแนว

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน
2. จัดระบบงานและโครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน
3. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและช่วยเหลือนักเรียน
4. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน
5. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และอนุกรรมการแนะแนว
6. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ
7. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและชุมชน
8. ประสานงานด้านแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว
9. เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวที่เป็นองค์ประกอบสำคัญ โดยให้ทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน
 2. จัดระบบงานและ โครงสร้างองค์กรแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาให้ชัดเจน
 3. สร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนวและช่วยเหลือนักเรียน
 4. ส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องจิตวิทยาและการแนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้สามารถบูรณาการในการจัดการเรียนรู้และเชื่อมโยงสู่การดำรงชีวิตประจำวัน
 5. คัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมทำหน้าที่ครูแนะแนว ครูที่ปรึกษา ครูประจำชั้น และอนุกรรมการแนะแนว
 6. ดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ
 7. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน
 8. ประสานงานด้านแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว
 9. เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- (11) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
- สถานศึกษาประเภทที่ 1
1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้องมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชน
 2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ
 3. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา(แผนกลยุทธ์/แผนยุทธศาสตร์)

4. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร (PDCA)

5. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

6. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาเพิ่มเติมของสถานศึกษาให้สอดคล้อง มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ ความต้องการของชุมชน

2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ โดยจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนางานและการสร้างระบบการประกันคุณภาพภายในจัดระบบสารสนเทศให้เป็น หมวดหมู่ ข้อมูลมีความสมบูรณ์เรียกใช้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

3. จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา(แผนกลยุทธ์/ แผนยุทธศาสตร์)

4. ดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนิน โครงการ/ กิจกรรมสถานศึกษา ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็งเน้นการมีส่วนร่วมและวงจรพัฒนาคุณภาพของเดมมิ่ง (Deming Cycle) หรือที่รู้จักกันว่าวงจร (PDCA)

5. ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่องด้วยการสนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

6. ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

7. จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

(12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นๆ
2. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน
3. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ
4. พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งการหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นๆ
2. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน
3. ส่งเสริมให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ
4. พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งการหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน

(13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและ

องค์กรอื่น

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น
2. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

3. ให้บริการงานด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ

4. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วม กิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้านรวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น

2. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจน ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชนและ มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

3. ให้บริการงานด้านวิชาการที่สามารถเชื่อมโยงหรือแลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสารกับแหล่งวิชาการในอื่นๆ

4. จัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมการสร้าง ความสัมพันธ์อันดีกับศิษย์เก่า การประชุมผู้ปกครองนักเรียน การปฏิบัติงานร่วมกับชุมชน การร่วม กิจกรรมกับสถาบันการศึกษาอื่น เป็นต้น

(14) การส่งเสริมสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับ บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กร วิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

3. ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบัน สังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น
สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. จัดให้มีการสร้างความรู้ความเข้าใจ การเพิ่มความพร้อมให้กับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นที่ร่วมจัดการศึกษา

3. ร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่นร่วมกันจัดการศึกษาและใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

4. ส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้รับความช่วยเหลือทางวิชาการตามความเหมาะสมและจำเป็น

(15) การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

2. จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

3. ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

4. นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

5. ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
งานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ศึกษาและวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้าน
วิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

2. จัดทำร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษา เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับรู้และถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน

3. ตรวจสอบร่างระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ
ของสถานศึกษาและแก้ไขปรับปรุง

4. นำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของ
สถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

5. ตรวจสอบและประเมินผลการใช้ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับ
งานด้านวิชาการของสถานศึกษาและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

(16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่
มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียน
การสอน

2. จัดหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ
แบบฝึกหัด ใบงานใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

3. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์
หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงานใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ศึกษา วิเคราะห์ คัดเลือกหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ที่
มีคุณภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในการจัดการเรียน
การสอน

2. จัดหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

3. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ใบงาน ใบความรู้เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

(17) การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดให้มีการมีส่วนร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2. พัฒนาคณาจารย์ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

3. พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

4. พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

5. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดให้มีการมีส่วนร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2. พัฒนาคณาจารย์ในสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมทางวิชาการเพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา

3. พัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ให้ข้อเท็จจริงเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้น โดยเฉพาะหาแหล่งสื่อที่เสริมการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

4. พัฒนาห้องสมุดของสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน

5. นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการ
จัดหา ผลิต ใช้และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

3.3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

1) หลักการและการแนวคิด

(1) ยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสการศึกษา
ของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตาม
มาตรฐานการจัดการทางการเงินทั้ง 7 ด้าน เพื่อรองรับการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน
ดังนี้

1. การวางแผนงบประมาณ
2. การคำนวณต้นทุนผลผลิต
3. การจัดระบบการจัดหาพัสดุ
4. การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
5. การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
6. การบริหารสินทรัพย์
7. การตรวจสอบภายใน

(3) ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดย
จัดสรรงบประมาณให้เป็นลักษณะของวงเงินรวมแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ซึ่งอยู่ในระยะของการพัฒนา

(4) มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการ
จัดการงบประมาณของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้มีความเป็นอิสระในการ
ตัดสินใจมีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใสและความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จ
ของงานและทรัพยากรที่ใช้

2) ขอบข่ายและภารกิจงาน

(1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ
จากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยตรง

(3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

(4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

- (5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ
- (6) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ
- (7) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ
- (8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา
- (9) การปฏิบัติงานอื่นใดที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา
- (10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (11) การวางแผนพัสดุ
- (12) การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือ

สิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- (13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ
- (14) การจัดหาพัสดุ
- (15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ
- (16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน
- (17) การเบิกเงินจากคลัง
- (18) การรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงิน
- (19) การนำเงินส่งคลัง
- (20) การจัดทำบัญชีการเงิน
- (21) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน
- (22) การจัดทำหรือจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3) การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษาตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกรายการ

4) การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงบประมาณของสถานศึกษาประเภทที่หนึ่ง มีอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษาตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกรายการ

5) การบริหารและการจัดการศึกษาด้านงบประมาณของสถานศึกษาประเภทที่สอง มีอำนาจในการบริหารและจัดการศึกษาตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยกเว้น

(1) การเบิกเงินจากคลัง

(2) การนำเงินส่งคลัง

ในกรณีต่อไปนี ถ้าสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการได้อาจร้องขอให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการแทนให้ก็ได้ ได้แก่

(3) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณ

(4) การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ

(5) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

6) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

(1) การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อ

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โดยต้องเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา ได้แก่ แผนชั้นเรียน ข้อมูลครู นักเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษาเพื่อใช้กำหนดเป้าหมาย ผลผลิต เป้าหมายกิจกรรมหลักและสนับสนุน

3. ทบทวนประสิทธิภาพการใช้จ่ายตามแผนปฏิบัติการในปีที่ผ่านมา เพื่อจัดทำประมาณค่าใช้จ่ายปีขอตั้งงบประมาณ และล่วงหน้า 3 ปี ของงบบุคลากร งบดำเนินการ งบอุดหนุน งบลงทุน และงบใช้จ่ายอื่น

4. ประมาณค่าใช้จ่ายกิจกรรมหลักและกิจกรรมสนับสนุนของแต่ละผลผลิต

5. จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้า ระยะปานกลาง (MTEF) เป็นรายละเอียดของแผนงบประมาณ

6. ขอความเห็นชอบแผนงบประมาณต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสถานศึกษา ได้แก่ แผนชั้นเรียน ข้อมูลครู นักเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. จัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายล่วงหน้าระยะปานกลาง (MTEF) และแผนงบประมาณ

3. เสนอแผนงบประมาณขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นคำขอตั้งงบประมาณต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4. การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณจะต้องดำเนินการร่วมกันกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(2) การจัดแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

2. ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ภายใต้ความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(3) การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

สถานศึกษาประเภทที่ 1

ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงิน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณตามงาน/โครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีและแผนการใช้จ่ายเงินภายใต้ความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(4) การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นที่ขอโอนและเปลี่ยนแปลง เสนอขอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ขอโอน/เปลี่ยนแปลงงบประมาณที่ไม่ต้องทำความตกลงกับสำนักงานงบประมาณให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาอนุมัติ กรณีที่ยังไม่ได้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังให้เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดผ่านสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ตรวจสอบรายละเอียดรายการงบประมาณที่จำเป็นต้องขอโอนหรือเปลี่ยนแปลงเช่นเดียวกับสถานศึกษาประเภทที่ 1 เสนอความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แล้วเสนอขอโอนหรือเปลี่ยนแปลงรายการงบประมาณต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

(5) การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

รายงานผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วแต่กรณี

สถานศึกษาประเภทที่ 2

รายงานผลการดำเนินงาน ผลการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปีไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(6) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกจ่ายจากคลัง

1.1 จัดให้มีการตรวจสอบและติดตาม กลุ่ม ฝ่าย งาน ใน

สถานศึกษารายงานการปฏิบัติและผลการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงานงบประมาณกำหนด แล้วส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกไตรมาสภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

1.2 จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานทุกสิ้นปีงบประมาณแล้วจัดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนด

2. กรณีที่สถานศึกษาได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกจ่ายเงินจากคลัง

2.1 จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้ กลุ่ม ฝ่าย งาน ใน

สถานศึกษา รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้สถานศึกษาจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงานงบประมาณกำหนด แล้ว

จัดส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกไตรมาส ภายในระยะเวลาที่สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2.2 จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงาน
ทุกสิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานภายในระยะเวลา
ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดให้มีการตรวจสอบและติดตามให้ กลุ่ม ฝ่ายงานในสถานศึกษา
รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผล
การใช้จ่ายงบประมาณตามแบบที่สำนักงบประมาณกำหนด แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาทุกไตรมาส ภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่กำหนด

2. จัดทำรายงานประจำปีที่แสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ทุก
สิ้นปีงบประมาณ แล้วจัดส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภายในระยะเวลาที่สำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษากำหนด

(7) การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้ผลผลิตจากงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
2. วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน

ของสถานศึกษา

3. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าใน
การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ประเมินคุณภาพการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย
2. วางแผนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงาน

ของสถานศึกษา

3. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัด และคุ้มค่าใน
การใช้ทรัพยากรของหน่วยงานในสถานศึกษา

(8) การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วางแผน ธรรมรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษาและทุนเพื่อการ

พัฒนาสถานศึกษา

2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และระบบการรับจ่ายทุนการศึกษาและทุน เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ่มค่า และมีความโปร่งใส

3. สรุป รายงาน เผยแพร่ และเชิญเกียรติผู้สนับสนุนทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยความชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วางแผน รมรงค์ ส่งเสริมการระดมทุนการศึกษาและทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา

2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และระบบการรับจ่ายทุนการศึกษาและทุน เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้ดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล คุ่มค่า และมีความโปร่งใส

3. สรุป รายงาน เผยแพร่ และเชิญเกียรติผู้สนับสนุนทุนการศึกษา และทุนเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยความชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(9) การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. สํารวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือกผู้เสนอผู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2. ประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษา กับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

4. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. สํารวจความต้องการของนักเรียนและคัดเลือกผู้เสนอผู้ยืมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2. ประสานการกู้ยืมเพื่อการศึกษา กับหน่วยปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

3. สร้างความตระหนักแก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

4. ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน

(10) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำรายงานทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ เพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียนและบุคคลทั่วไปจะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา

2. วางระบบหรือกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันบุคคลหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. กระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน

4. ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้าง ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

5. ดำเนินการเชิญเชิญบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำรายงานทรัพยากรเพื่อเป็นสารสนเทศได้แก่ แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นทั้งที่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ที่เป็นสถานประกอบการ เพื่อการรับรู้ของบุคลากรในสถานศึกษา นักเรียนและบุคคลทั่วไปจะได้เกิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันในการจัดการศึกษา

2. วางระบบหรือกำหนดแนวปฏิบัติการใช้ทรัพยากรร่วมกันบุคคลหน่วยงานของรัฐและเอกชนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. กระตุ้นให้บุคคลในสถานศึกษาร่วมใช้ทรัพยากรภายในและภายนอก รวมทั้งให้บริการการใช้ทรัพยากรภายในเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนรู้และส่งเสริมการศึกษาในชุมชน

4. ประสานความร่วมมือกับผู้รับผิดชอบแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรที่มนุษย์สร้าง ทรัพยากรบุคคลที่มีศักยภาพในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

5. ดำเนินการเชิญเชิญบุคคลและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

(11) การวางแผนพัสดุ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกจากคลัง

1.1 การวางแผนพัสดุล่วงหน้า 3 ปี ให้ดำเนินการตาม

กระบวนการของการวางแผนงบประมาณ

1.2 การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ จัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการคือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณราคา คุณลักษณะเฉพาะหรือรูปแบบรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

1.3 ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ทำการรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบทานกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่าหรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลมาสอบทานแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา แล้วส่งแผนที่จัดทำนี้ไปให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อจัดทำเป็นภาพรวมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

2. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกจ่ายจากคลัง

2.1 การวางแผนพัสดุล่วงหน้า 3 ปี ให้ดำเนินการตาม

กระบวนการของการวางแผนงบประมาณ

2.2 การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ จัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการคือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณราคา คุณลักษณะเฉพาะหรือรูปแบบรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

2.3 ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ทำการรวบรวมข้อมูล

รายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบทานกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่าหรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลมาสอบทานแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวม

ของสถานศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้รายงานเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาทและที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาทรายละเอียดสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่ คผ 000๔/ว ๕๗ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๖

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. การวางแผนพัสดุล่วงหน้า 3 ปี ให้ดำเนินการตามกระบวนการของการวางแผนงบประมาณ

2. การจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ ให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้ดำเนินการ โดยให้ฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ จัดทำรายละเอียดพัสดุที่ต้องการคือรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณราคา คุณลักษณะเฉพาะหรือรูปแบบรายการและระยะเวลาที่ต้องการใช้พัสดุ (ทั้งนี้รายละเอียดพัสดุที่ต้องการนี้ต้องเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปี (แผนปฏิบัติงาน) และตามที่ระบุไว้ในเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี) ส่งให้ฝ่ายที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างเพื่อจัดทำแผนการจัดหาพัสดุ

3. ฝ่ายที่จัดทำแผนการจัดหาพัสดุทำการรวบรวมข้อมูลรายละเอียดจากฝ่ายที่ต้องการใช้พัสดุ โดยมีการสอบทานกับแผนปฏิบัติงานและเอกสารประกอบพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และความเหมาะสมของวิธีการจัดหาว่าควรเป็นการซื้อ การเช่าหรือการจัดทำเอง แล้วจึงนำข้อมูลมาสอบทานแล้วมาจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในภาพรวมของสถานศึกษา โดยในส่วนที่จัดส่งให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินให้รายงานเฉพาะครุภัณฑ์ที่มีราคาเกินหนึ่งแสนบาทและที่ดินสิ่งก่อสร้างที่มีราคาเกินหนึ่งล้านบาทรายละเอียดสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ที่ คผ 000๔/ว ๕๗ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๖

(12) การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้งบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. กรณีที่จำเป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อนหากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดความต้องการโดยยึดหลักความโปร่งใส เป็นธรรมและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะเพื่อประกอบการขอตั้งงบประมาณ ส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. กรณีที่จำเป็นการจัดหาจากเงินนอกงบประมาณให้กำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะได้โดยให้พิจารณาจากแบบมาตรฐานก่อนหากไม่เหมาะสมก็ให้กำหนดความต้องการโดยยึดหลักความ โปร่งใส เป็นธรรมและเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ

(13) การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและการจัดหา

พัสดุ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง เป็นต้น

สถานศึกษาประเภทที่ 2

พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหาพัสดุ เช่น สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การจัดทำบัญชีผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อสำหรับการดำเนินการการจัดซื้อจัดจ้างและการประเมินผลผู้ขายและผู้รับจ้าง เป็นต้น

(14) การจัดหาพัสดุ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของส่วนราชการและคำสั่งมอบหมายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้สถานศึกษารับจัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. การจัดหาพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของส่วนราชการและคำสั่งมอบหมายอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดทำพัสดุถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการให้สถานศึกษารับจัดทำ รับบริการ รับจ้าง ผลิตเพื่อจำหน่าย พ.ศ. 2533

(15) การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ไม่ว่าจะได้มาด้วยการจัดหาหรือการรับบริจาค

2. ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมการใช้งาน

3. ตรวจสอบพัสดุประจำปี และให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุดเสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการอีกต่อไป

4. พัสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง กรณีที่ได้มาด้วยงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำทะเบียนคุมทรัพย์สินและบัญชีวัสดุ ไม่ว่าจะได้มาด้วยการจัดหาหรือการรับบริจาค

2. ควบคุมพัสดุให้อยู่ในสภาพพร้อมการใช้งาน

3. ตรวจสอบพัสดุประจำปี และให้มีการจำหน่ายพัสดุที่ชำรุด

เสื่อมสภาพหรือไม่ใช้ในราชการอีกต่อไป

4. พัสดุที่เป็นที่ดินหรือสิ่งก่อสร้าง กรณีที่ได้มาด้วยงบประมาณให้ดำเนินการขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุ กรณีที่ได้มาจากการรับบริจาคหรือเงินรายได้สถานศึกษาให้ขึ้นทะเบียนเป็นกรรมสิทธิ์ของสถานศึกษา

(16) การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษาในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. การจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ภายในของวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์และภารกิจแล้วของสถานศึกษาเท่านั้น

3. เงินรายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทเงินรายได้ สถานศึกษาจึงต้องใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินตามข้อ 1-3 ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำแนวปฏิบัติหรือระเบียบของสถานศึกษาในการดำเนินการหารายได้ โดยไม่ขัดต่อกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. การจัดหาผลประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ภายในของวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาและต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบายวัตถุประสงค์และภารกิจแล้วของสถานศึกษาเท่านั้น

3. เงินรายได้ที่เกิดขึ้นถือเป็นเงินนอกงบประมาณประเภทเงินรายได้ สถานศึกษาจึงต้องใช้จ่ายให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4. การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินตามข้อ 1-3 ในส่วนที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(17) การเบิกเงินจากคลัง

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. สถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้ยื่นหลักฐานการขอเบิกเงินทุกรายการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการ

2. สถานศึกษาที่ยังได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้จัดทำและตรวจสอบเอกสารหลักฐานขอเบิกให้ถูกต้องตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง แล้วดำเนินการเบิกเงินจากสำนักงานคลังจังหวัดหรือสำนักงานคลังจังหวัด ณ อำเภอ แล้วแต่กรณี ตามระบบ GFMIS

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ให้สถานศึกษายื่นหลักฐานขอเบิกเงินทุกรายการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการเบิกจ่ายตามระบบ GFMIS ภายใต้อำนาจความร่วมมือของสำนักงานเขตพื้นที่

(18) การนำเงินส่งคลัง

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การนำเงินส่งคลังให้นำส่งต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. 2520 หากนำส่งเป็นเงินสดให้ตั้งคณะกรรมการนำส่งเงินด้วย

2. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกจากคลัง

2.1 การนำเงินส่งคลังให้นำส่งภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังของส่วนราชการ พ.ศ. 2520 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

2.2 ขั้นตอนและวิธีการนำเงินส่งคลังให้เป็นไปตามระบบ

GFMIS กำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

การนำเงินส่งคลังให้นำส่งต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามระเบียบการเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลังในหน้าที่ของอำเภอและกิ่งอำเภอ พ.ศ. 2520 หากนำส่งเป็นเงินสดให้ตั้งคณะกรรมการนำส่งเงินด้วย

(19) การจัดทำบัญชีการเงิน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง ให้จัดทำบัญชีการเงินตามระบบที่เคยจัดทำอยู่เดิม คือ ตามระบบที่กำหนดไว้ในคู่มือการบัญชีของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544 แล้วแต่กรณี

2. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง การจัดทำบัญชีการเงินให้บันทึกบัญชีและทะเบียนที่เกี่ยวข้องตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงคลังกำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ให้จัดทำบัญชีการเงินตามระบบที่เคยจัดทำอยู่เดิม คือ ตามระบบที่กำหนดไว้ในคู่มือการบัญชีของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544 แล้วแต่กรณี

(20) การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง
1.1 จัดทำรายงานตามที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับ
หน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544 แล้วแต่กรณี

1.2 จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์อัตราและวิธีการนำเงิน

2. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลัง

2.1 จัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงินเป็นไปตามระบบบัญชีการเงินเกณฑ์คงค้างและระบบ GFMS ตามที่กระทรวงคลังกำหนด

2.2 จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์ อัตราและวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำรายงานตามที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544 แล้วแต่กรณี

2. จัดทำรายงานการรับจ่ายเงินรายได้สถานศึกษา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด คือ ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าด้วยหลักเกณฑ์อัตราและวิธีการนำเงินรายได้สถานศึกษาไปใช้จ่ายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(21) การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีสถานศึกษาที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและแบบรายงานให้จัดทำตามแบบที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือตามระบบควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544

2. กรณีสถานศึกษาที่ได้รับการอนุมัติให้เป็นผู้เบิกเงินจากคลังแบบบัญชี ทะเบียนและแบบรายงานให้จัดทำตามระบบบัญชีเกณฑ์คงค้าง และระบบ GFMS ตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

แบบพิมพ์บัญชี ทะเบียนและแบบรายงานให้จัดทำตามแบบที่กำหนดในคู่มือการบัญชีสำหรับหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2515 หรือตามระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย พ.ศ. 2544

3.3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

1) หลักการและแนวคิด

(1) ยึดหลักความต้องการและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบายกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

(2) ยึดหลักความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคลของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามนโยบายกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่กำหนด

2) ขอบข่ายและภารกิจงาน

- (1) การวางแผนอัตรากำลัง
- (2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
- (4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้นการย้ายข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

- (5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- (6) การลาทุกประเภท
- (7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- (8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
- (10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
- (11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
- (12) การออกจากราชการ
- (13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
- (14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอ

พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

- (15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากร

ทางการศึกษา

- (16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
- (17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (18) การส่งเสริมวินัยคุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและ

บุคลากรทางการศึกษา

- (19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและ

บุคลากรทางการศึกษา

- (20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารงานบุคคลของสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาประเภทที่หนึ่งและสถานศึกษาประเภทที่สอง ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลตามภาระงานที่กำหนดในกฎกระทรวงและประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกรายการ

การดำเนินงานดังต่อไปนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
ประเภทที่หนึ่งและสถานศึกษาประเภทที่สองสามารถดำเนินการได้

- (1) การวางแผนอัตรากำลังในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือ
สถานศึกษาแล้วแต่กรณี
- (2) การดำเนินการพิจารณาความดีความชอบของบุคลากรในสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาแล้วแต่กรณี
- (3) การบังคับบัญชาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือใน
สถานศึกษาแล้วแต่กรณี
- (4) การพัฒนาบุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
แล้วแต่กรณี
- (5) การบริหารลูกจ้างและพนักงานราชการ ของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาแล้วแต่กรณีทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามที่เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบ
อำนาจ ให้ดำเนินการ

4) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

- (1) การวางแผนอัตรากำลัง
สถานศึกษาประเภทที่ 1
 1. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.1 จำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา
 - 1.2 จำนวนลูกจ้างประจำในสถานศึกษา
 - 1.3 จำนวนลูกจ้างชั่วคราว
 - 1.4 จำนวนพนักงานราชการ
 2. วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลัง
 3. จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา
 4. เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
- สถานศึกษาประเภทที่ 2
 1. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.1 จำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา

- 1.2 จำนวนลูกจ้างประจำในสถานศึกษา
- 1.3 จำนวนลูกจ้างชั่วคราว
- 1.4 จำนวนพนักงานราชการ
2. วิเคราะห์ความต้องการอัตรากำลัง
3. จัดทำแผนอัตรากำลังของสถานศึกษา
4. เสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(2) การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา
2. เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. รวบรวมและรายงานข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเกี่ยวกับจำนวนข้าราชการครู จำแนกตามสาขา
2. เสนอความต้องการจำนวนและอัตราตำแหน่งของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจำแนกตามสาขา ตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนดต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

(3) การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. สถานศึกษาที่มีความพร้อมดำเนินการสรรหาเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคล เข้ารับราชการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด ในกรณีที่มี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาเห็นชอบหรือมอบหมาย
3. ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งอัตราจ้างประจำหรืออัตราจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ

4. แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงานมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพและเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งภาระงานให้แก่อัตรากำลังประจำหรืออัตรากำลังชั่วคราว และพนักงานราชการ

5. ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ตามเกณฑ์และวิธีการ ก.ค.ศ. กำหนด

6. ติดตามการประเมินการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นระยะๆ ทุกสามเดือนตามแบบประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในการประเมินแต่ละครั้งให้ประธานกรรมการแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยและผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 ทราบ และในส่วนของพนักงานราชการต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้ง

7. รายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแล้วแต่กรณีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

8. ดำเนินการแต่งตั้ง หรือสั่งให้พ้นสภาพการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. เสนอความต้องการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยผ่านความเห็นของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา

2. ดำเนินการสรรหาและจัดจ้างบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในตำแหน่งอัตรากำลังประจำหรืออัตรากำลังชั่วคราวและพนักงานราชการตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดโดยผ่านความเห็นชอบของกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาด้วยความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. แจ้งภาระงาน มาตรฐานคุณภาพงานมาตรฐานวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพและเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร แจ้งภาระงานให้แก่อัตรากำลังประจำหรืออัตรากำลังชั่วคราว และพนักงานราชการ

4. ดำเนินการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการสำหรับบุคลากรทางการศึกษาหรือเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มสำหรับผู้ที่ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่ง “ครูผู้ช่วย” ตามเกณฑ์และวิธีการ ก.ค.ศ. กำหนด

5. ติดตามการประเมินการปฏิบัติงานในตำแหน่งครูผู้ช่วยเป็นระยะๆ ทุกสามเดือนตามแบบประเมินที่ ก.ค.ศ. กำหนด และในการประเมินแต่ละครั้งให้ประธานกรรมการแจ้งผลการประเมินให้ครูผู้ช่วยและผู้มีอำนาจตามมาตรา 53 ทราบ และในส่วนของพนักงานราชการต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ 2 ครั้ง

6. รายงานผลการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการเตรียมความพร้อมและพัฒนาอย่างเข้มแล้วแต่กรณีต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7. ดำเนินการแต่งตั้ง หรือสั่งให้พ้นสภาพการเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือได้รับอนุมัติจาก อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา

(4) การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอเปลี่ยนตำแหน่งกรณีสมัครใจ กรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการและกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอความประสงค์และเหตุผลความจำเป็นในการขอเปลี่ยนตำแหน่งกรณีสมัครใจ กรณีเพื่อประโยชน์ของทางราชการและกรณีถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพต่อผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(5) การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน

(การเลื่อนขั้นเงินเดือนปกติ)

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดีความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทราบโดยทั่วไป

2. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนระดับสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดให้ฐานะผู้บังคับบัญชา

3. รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินและ
ความเห็นในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการ
ตามข้อ 2 พิจารณา

4. แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน

5. สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ประกาศเกณฑ์การประเมินและแนวปฏิบัติในการพิจารณาความดี
ความชอบให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทราบโดยทั่วไป

2. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนระดับสถานศึกษา
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดให้ฐานะผู้บังคับบัญชา

3. รวบรวมข้อมูลพร้อมความเห็นของผู้มีอำนาจในการประเมินและ
ความเห็นในการเลื่อนขั้นเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอคณะกรรมการ
ตามข้อ 2 พิจารณา

4. แจ้งคำสั่งไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่เลื่อนขั้นเงินเดือน

5. สั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้ง

(การเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ)

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เป็นข้อยุติและ
รายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

2. ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรมอัน
เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความ
เหมาะสม

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. เสนอเรื่องพร้อมทั้งข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เป็นข้อยุติและ
รายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังเขตพื้นที่การศึกษา

2. ดำเนินการด้านสวัสดิการให้แก่ครอบครัวผู้ถึงแก่กรรมอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนดตามความเหมาะสม

(6) การลาทุกประเภท

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. อนุญาตหรือเสนอขออนุญาตการลาตามนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการตามที่กฎหมายกำหนด

2. เสนอเรื่องการอนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. อนุญาตหรือเสนอขออนุญาตการลาตามนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการตามที่กฎหมายกำหนด

2. เสนอเรื่องการอนุญาตให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดหรือเพื่อทราบแล้วแต่กรณี

(7) การประเมินผลการปฏิบัติงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับผลมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและที่ ก.ค.ศ. กำหนด

2. ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อ 1

3. นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา

4. รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับผลมาตรฐานการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและที่ ก.ค.ศ. กำหนด
2. ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อ 1
3. นำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา
4. รายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานในส่วนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้องขอได้รับทราบ

(8) การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

(การกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง)

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กรณีมีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา
2. พิจารณาลงโทษทางวินัย หากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจหน้าที่กฎหมายกำหนด
3. รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด
1. กรณีมีมูลความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงในฐานะผู้บังคับบัญชา
2. พิจารณาลงโทษทางวินัย หากปรากฏผลการสอบสวนว่าผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงตามอำนาจหน้าที่กฎหมายกำหนด
3. รายงานผลการพิจารณาลงโทษทางวินัยไปยัง อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ก.ค.ศ. พิจารณาตามลำดับแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง)

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน
2. กรณีมีมูลการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี
3. ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวน กรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน
4. พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง
5. รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือเสนอโทษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะเพื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นในกรณีที่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไม่ชัดเจน
2. กรณีมีมูลการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือรายงานต่อผู้มีอำนาจแล้วแต่กรณี
3. ประสานกับหน่วยงานการศึกษาอื่นและกรรมการสอบสวน กรณีมีการกระทำผิดวินัยร่วมกัน
4. พิจารณาสถานโทษหรือสั่งลงโทษตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดกรณีความผิดวินัยไม่ร้ายแรง
5. รายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือเสนอโทษไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรณีเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของครูผู้ช่วยและครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะเพื่อ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณา

(9) การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

สถานประเภทที่ 1

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุผลสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดในกรณีตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ

สถานประเภทที่ 2

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและมีเหตุผลสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้ดำเนินการภายในขอบเขตอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดในกรณีตำแหน่งครูผู้ช่วยและตำแหน่งครูที่ยังไม่มีวิทยฐานะ

(10) การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

เสนอรายงานการดำเนินการลงโทษทางวินัยและการลงโทษที่ได้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตามเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

เสนอรายงานการดำเนินการลงโทษทางวินัยและการลงโทษที่ได้ดำเนินการแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา พิจารณาตามเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด

(11) การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

(การอุทธรณ์)

สถานศึกษาประเภทที่ 1

รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

รับเรื่องอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องอุทธรณ์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

(การร้องทุกข์)

สถานศึกษาประเภทที่ 1

รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

รับเรื่องร้องทุกข์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายกำหนดเพื่อพิจารณาในกรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเสนอเรื่องร้องทุกข์ผ่านหัวหน้าสถานศึกษา

(12) การออกจากราชการ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. อนุญาตการลาออกจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด หรือการรับเรื่องการลาออกจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี

2. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด หรือการรับเรื่องการลาออกจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชา แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งพิจารณาแล้วแต่กรณี

2. สั่งให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาออกจากราชการในฐานะผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือเสนอให้ อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาพิจารณาแล้วแต่กรณี

(13) การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง

2. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา

3. รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอไปยังผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำข้อมูลทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้าง
2. ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างในสถานศึกษา
3. รับเรื่องการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด แล้วเสนอให้ผู้มีอำนาจตามกฎหมายพิจารณา

(14) การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด
2. จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสังกัด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ดำเนินการในการขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อเสนอผู้มีอำนาจตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายกำหนด
2. จัดทำทะเบียนผู้ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและลูกจ้างประจำในสังกัด

(15) การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลการขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

3. รวบรวมแบบเสนอขอรับการประเมินและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ดำรงและรวบรวมข้อมูลการขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
2. ประชุมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะตามที่ ก.ค.ศ. กำหนด

3. รวบรวมแบบเสนอขอรับการประเมินและรายงานผลที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เสนอขอให้มีและเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาส่งไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อดำเนินการต่อไป

(16) การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา โดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของตนเองของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพและคุณภาพการศึกษา
2. สร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยการยกย่องเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานดีเด่นและมีคุณงามความดีตามเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดหรือกรณีอื่นตามความเหมาะสม

(17) การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ควบคุม ดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

2. ควบคุม ดูแล และส่งเสริมข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย มาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(18) การส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

2. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ได้บังคับบัญชามีวินัยในตนเอง

3. ป้องกันไม่ให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา

2. เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้ได้บังคับบัญชามีวินัยในตนเอง

3. ป้องกันไม่ให้ผู้ได้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย

(19) การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

ดำเนินการขอรับใบประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการต่อไป

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ดำเนินการขอรับใบประกอบวิชาชีพและการขอต่อใบประกอบวิชาชีพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อเสนอไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้ดำเนินการต่อไป

(20) การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
3. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนที่กำหนด
4. สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วิเคราะห์ความจำเป็นและความต้องการในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา
3. ดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามแผนที่กำหนด
4. สร้างและพัฒนาความร่วมมือกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการศึกษาและเครือข่ายสถานศึกษาในการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.3.4 ด้านการบริหารทั่วไป

1) หลักการและแนวคิด

(1) ยึดหลักให้สถานศึกษามีความคิดเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีหน้าที่กำกับ ดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานในเชิงนโยบายให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาของชาติ

(2) มุ่งส่งเสริมประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารและจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน

เป็นหลัก โดยเน้นความโปร่งใส ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ตามกฎเกณฑ์ กติกา ตลอดจนการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(3) มุ่งพัฒนาองค์กรทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์กรสมัยใหม่ โดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้อย่างเหมาะสมสามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็วด้วยระบบเครือข่ายและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

(4) การบริหารงานทั่วไปเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยประสานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารงานอื่นๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามบทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตลอดจนการจัดและให้บริการการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่น

2) ขอบข่ายและภารกิจงาน

- (1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
- (2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
- (3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา
- (4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
- (5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
- (6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
- (7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (8) การดำเนินงานธุรการ
- (9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- (10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
- (11) การรับนักเรียน
- (12) การเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา
- (13) การประสานงานจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
- (14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
- (15) การทัศนศึกษา
- (16) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
- (17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

(18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

(19) งานประสานราชการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

(20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

(21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

(22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษ

นักเรียน

3) การบริหารและการจัดการศึกษาด้านการบริหารทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาประเภทที่หนึ่งและสถานศึกษาประเภทที่สองมีอำนาจในการดำเนินการตามที่กฎกระทรวง และประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด ทูกรายการ ยกเว้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีอำนาจในการดำเนินการในภาระงานการทัศนศึกษา

4) บทบาทและหน้าที่ของสถานศึกษา

(1) การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

2. จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่นเขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

3. นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลของเขตพื้นที่การศึกษา

2. จัดระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงกับสถานศึกษาอื่นเขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง

3. นำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหาร การบริการและการประชาสัมพันธ์

(2) การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา
2. เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ
3. กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
4. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา
2. เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องทราบ
3. กำหนดแผนโครงการหรือกิจกรรมเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่ายการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
4. ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่เครือข่ายการศึกษาของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(3) การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและสนองความต้องการของชุมชนและสังคม โดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา
2. เสนอแผนพัฒนาการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
รับทราบ
3. การดำเนินการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายและทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและสนองความต้องการของชุมชนและสังคมโดยการมีส่วนร่วมของบุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

2. เสนอแผนพัฒนาการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รับทราบ

3. การดำเนินการ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

(4) งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบ ทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา

2. แจ้งผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษา

รับทราบ

3. เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้บุคลากรใน

สถานศึกษาและสาธารณชนทราบ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ศึกษาวิเคราะห์วิจัยการจัดและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบ ทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของสถานศึกษา

2. แจ้งผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้เขตพื้นที่การศึกษา

รับทราบ

3. เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของสถานศึกษาให้บุคลากรใน

สถานศึกษาและสาธารณชนทราบ

(5) การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ศึกษาวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการพัฒนาสถานศึกษา

2. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ

3. จัดระบบการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่
ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

4. ประเมินผลงานและรายงาน

5. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงานสถานศึกษาอย่าง

ต่อเนื่อง

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ศึกษาวิเคราะห์จัดทำแผนกลยุทธ์พัฒนาสถานศึกษาและ

แผนปฏิบัติการพัฒนาสถานศึกษา

2. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของการบริหารจัดการ

3. จัดระบบการบริหารและพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่

ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

4. ประเมินผลงานและรายงาน

5. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารงานสถานศึกษาอย่าง

ต่อเนื่อง

(6) การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของ

สถานศึกษา

2. เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบ

และผู้เกี่ยวข้องทราบ

3. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ของสถานศึกษา

4. ปรับปรุงและพัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการ

ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของ

สถานศึกษา

2. เผยแพร่มาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษาให้ผู้รับผิดชอบ

และผู้เกี่ยวข้องทราบ

3. ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ของสถานศึกษา

4. ปรับปรุงและพัฒนาทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการ
ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

(7) งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
มาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

2. ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในงานด้านต่างๆ ของ
สถานศึกษา

3. สนับสนุนและพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีเพื่อศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

4. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อ
การศึกษา

5. ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วางแผนและดำเนินการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
มาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

2. ระดมจัดหาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในงานด้านต่างๆ ของ
สถานศึกษา

3. สนับสนุนและพัฒนาให้บุคลากรสามารถนำนวัตกรรมและ
เทคโนโลยีเพื่อศึกษามาใช้ในการบริหารและพัฒนาการศึกษา

4. ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อ
การศึกษา

5. ติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

(8) การดำเนินงานธุรการ

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการและระเบียบ กฎหมายที่
เกี่ยวข้อง

- ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- ปฏิบัติงานธุรการ
- ประหยัดและคุ้มค่า
- เกี่ยวข้อง
- ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
- ปฏิบัติงานธุรการ
- ประหยัดและคุ้มค่า
- สภาพแวดล้อม
- สถานศึกษา
2. วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อ
 3. จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการ
 4. จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้าน
 5. ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง
 6. ติดตามประเมินผลและปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ
- สถานศึกษาประเภทที่ 2
1. ศึกษาวิเคราะห์สภาพระบบงานธุรการและระเบียบ กฎหมายที่
 2. วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ โดยนำเทคโนโลยีมาช่วยเพื่อ
 3. จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการ
 4. จัดหาเทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้าน
 5. ดำเนินงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง
 6. ติดตามประเมินผลและปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ
- (9) การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- สถานศึกษาประเภทที่ 1
1. กำหนดแนวทางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และ
 2. บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของ
 3. ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
- สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดแนวทางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

2. บำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้ มั่นคง ปลอดภัย และสวยงาม

3. ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

(10) การจัดทำสำมะโนผู้เรียน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

2. เสนอสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียน

4. เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ประสานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา

2. เสนอสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ

3. จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียน

4. เสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

(11) การรับนักเรียน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

2. กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

3. ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดเขตพื้นที่บริการการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาโดยประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา

2. กำหนดแผนการรับนักเรียนของสถานศึกษาโดยประสานงานกับ
เขตพื้นที่การศึกษา

3. ดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด โดยความเห็นชอบของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(12) การเสนอความเห็นชอบเกี่ยวกับการจัดตั้ง ยุบ รวมหรือเลิก
สถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

เสนอข้อมูลและความต้องการในการยุบรวมเลิกหรือเปลี่ยนสภาพ
สถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

เสนอข้อมูลและความต้องการในการยุบรวมเลิกหรือเปลี่ยนสภาพ
สถานศึกษาไปยังเขตพื้นที่การศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(13) การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย
สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งใน
ระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

2. กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของ
สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการ
ของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

3. ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 รูปแบบ
ตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและ
ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันต่างๆที่จัด
การศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. สำรวจความต้องการในการเข้ารับบริการการศึกษาทุกรูปแบบทั้งใน
ระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย

2. กำหนดแนวทางและความเชื่อมโยงในการจัดและพัฒนาการศึกษาของ
สถานศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการ
ของผู้เรียนและท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแนวทางของเขตพื้นที่การศึกษา

3. ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือทั้ง 3 รูปแบบตามความเหมาะสมและศักยภาพของสถานศึกษา รวมทั้งเชื่อมโยงประสานความร่วมมือและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันต่างๆที่จัดการศึกษา

(14) การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานประกอบการสถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาาร่วมกัน

3. ดำเนินโดยความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. กำหนดแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา

2. ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในทุกด้าน ซึ่งครอบคลุมถึงการประสานความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสถานประกอบการสถาบันสังคมอื่นและสถานศึกษาในการใช้ทรัพยากรเพื่อการศึกษาาร่วมกัน

3. ดำเนินโดยความเห็นชอบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

(15) การทัศนศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา
2. ดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วางแผนการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา

2. ดำเนินการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานศึกษา ตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

(16) การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้
มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายความสนใจและความถนัดของนักเรียน สรุปและ
ประเมินผลเพื่อปรับปรุง

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้
มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายความสนใจและความถนัดของนักเรียน สรุปและ
ประเมินผลเพื่อปรับปรุง

(17) การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวที่กำหนด
3. ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาการ

ประชาสัมพันธ์การศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วางแผนการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาของสถานศึกษา
2. ดำเนินการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาตามแนวที่กำหนด
3. ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาการ

ประชาสัมพันธ์การศึกษาของสถานศึกษา

(18) การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของ

บุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 1

ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความ
ร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

ให้คำปรึกษา แนะนำ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความ
ร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

(19) งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา

2. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาศึกษาร่วมกัน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาคในการจัดและพัฒนาศึกษาของสถานศึกษา

2. ประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและพัฒนาศึกษาร่วมกัน

(20) การรายงานผลการปฏิบัติงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

2. จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ดัชนีชี้วัด และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

3. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้

4. รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

5. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. จัดระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

2. จัดทำเกณฑ์มาตรฐาน ดัชนีชี้วัด และเกณฑ์การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

3. ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบที่กำหนดไว้

4. รายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

5. ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการติดตาม ตรวจสอบ
ประเมินผล และรายงานผลการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา

(21) การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. วิเคราะห์กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการ
ดำเนินงานของสถานศึกษา

2. วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา

3. ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

4. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้

เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. วิเคราะห์กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงในการ
ดำเนินงานของสถานศึกษา

2. วางแผนการจัดระบบการควบคุมภายในสถานศึกษา

3. ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน
การตรวจเงินแผ่นดินกำหนด

4. ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายในและรายงานให้

เขตพื้นที่การศึกษาทราบ

(22) แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการ

ลงโทษนักเรียน

สถานศึกษาประเภทที่ 1

1. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ระเบียบ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. การวางแผนงานปกครองนักเรียน

3. การบริหารงานปกครองนักเรียน การกำหนดหน้าที่ความ
รับผิดชอบการประสานปกครอง

4. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

5. การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในโรงเรียน

6. การประเมินผลงานปกครองนักเรียน

สถานศึกษาประเภทที่ 2

1. ศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ระเบียบ
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. การวางแผนงานปกครองนักเรียน

3. การบริหารงานปกครองนักเรียน การกำหนดหน้าที่ความ

รับผิดชอบการประสานปกครอง

4. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม

ได้แก่ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาด้านความรับผิดชอบต่อสังคม การจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์การยกย่องให้กำลังใจแก่นักเรียนผู้ประพฤติดี

5. การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน

ได้แก่ การป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาโรคเอดส์ในโรงเรียน

6. การประเมินผลงานปกครองนักเรียน

3.4 การประเมินผลตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินผลงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาได้นำรูปแบบการประเมินแบบสมดุลมาประยุกต์ใช้โดยแบ่งออกเป็น 4 มิติ คือ มิติด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ มิติด้านการเรียนรู้และพัฒนา มิติด้านการเงินและงบประมาณ มิติด้านการบริหารจัดการ ในแต่ละมิติได้กำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จไว้ ดังนี้

มิติที่ 1 ด้านความพึงพอใจของผู้รับบริการ

1. การตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2. การบริการที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

3. การมีส่วนร่วมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ท้องถิ่น ภาคเอกชน

มติที่ 2 ด้านการเรียนรู้และพัฒนา

1. การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้
2. การพัฒนาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาให้เป็นองค์กรการเรียนรู้

3. การบริหารและจัดการความรู้
4. การเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ
5. การวิจัยและพัฒนาเพื่อการเรียนรู้

มติที่ 3 ด้านการเงินและงบประมาณ

1. เบิก – จ่าย และบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพตามระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน (Performance Based Budgeting : PBB)
2. การใช้งบประมาณในปีงบประมาณตามแผนงาน
3. ความรัดกุมของระบบควบคุมภายในจำแนกตามองค์ประกอบของการควบคุมภายใน
4. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานด้านบัญชี การเงิน การงบประมาณและการพัสดุ

มติที่ 4 ด้านการบริหารจัดการ

1. ระบบบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ บริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป
2. ผลสัมฤทธิ์ตามแผนกลยุทธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
3. การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการ
4. การบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
5. การพัฒนาทรัพยากร
6. การพัฒนาผู้นำและผู้บริหารการเปลี่ยนแปลง
7. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
8. ระบบนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

3.5 สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 มีเขตบริการ 6 อำเภอ และมีโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 256 โรงเรียน (อ้างอิงใน แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2551) โดยแยกตามอำเภอ ดังนี้

1. สถานศึกษาในอำเภอปราสาท จำนวน 82 โรงเรียน

- ประเภทที่ 1 จำนวน 9 โรงเรียน
 ประเภทที่ 2 จำนวน 73 โรงเรียน
2. สถานศึกษาในอำเภอกาบเชิง จำนวน 32 โรงเรียน
 ประเภทที่ 1 จำนวน 4 โรงเรียน
 ประเภทที่ 2 จำนวน 28 โรงเรียน
3. สถานศึกษาในอำเภอมดรัก จำนวน 19 โรงเรียน
 ประเภทที่ 1 จำนวน 2 โรงเรียน
 ประเภทที่ 2 จำนวน 17 โรงเรียน
4. สถานศึกษาในอำเภอสังขะ จำนวน 72 โรงเรียน
 ประเภทที่ 1 จำนวน 10 โรงเรียน
 ประเภทที่ 2 จำนวน 62 โรงเรียน
5. สถานศึกษาในอำเภอบัวเขต จำนวน 24 โรงเรียน
 ประเภทที่ 1 จำนวน 1 โรงเรียน
 ประเภทที่ 2 จำนวน 23 โรงเรียน
6. สถานศึกษาในอำเภอศรีณรงค์ จำนวน 28 โรงเรียน
 ประเภทที่ 1 จำนวน - โรงเรียน
 ประเภทที่ 2 จำนวน 27 โรงเรียน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้หลายท่าน
 พอที่จะนำมาเป็นข้อสนเทศนี้ในการทำวิจัยครั้งนี้คือ

สำเนียง มิ่งขวัญ (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “ศักยภาพการบริหารโรงเรียน
 นิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1” ผลการศึกษาพบว่า

1. ศักยภาพด้านการบริหารทั่วไปโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับ “มาก” อันดับแรก คือ
 โรงเรียนดำเนินการประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียนและสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนและอันดับ
 สุดท้าย คือ โรงเรียนมีการพัฒนาระบบและสร้างเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

2. ศักยภาพการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับ “มาก” อันดับแรก คือ โรงเรียนมีแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ชัดเจน ยกเว้นโรงเรียนมีระบบการสรรหาครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ตามต้องการ มีศักยภาพอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

3. ศักยภาพในการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับ “มาก” อันดับแรก คือ ครูแต่ละช่วงชั้นการเรียนรู้มีอิสระในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และอันดับสุดท้าย คือ โรงเรียนมีระบบและใบรองรับการเทียบโอนผลการเรียน

4. ศักยภาพด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับ “มาก” อันดับแรก คือ โรงเรียนมีระบบงบประมาณที่มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ของงาน และอันดับสุดท้าย คือ ความสามารถในการใช้เงินรายได้ต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้โดยอิสระ

ฐานันดร แพงคำแหง (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1” ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพปัจจุบันการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลมีการปฏิบัติโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารบุคคล การบริหารวิชาการ

2. ปัญหาการบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล พบว่า มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “ปานกลาง” คือ การบริหารวิชาการและการบริหารบุคคล ยกเว้นการบริหารงบประมาณและการบริหารทั่วไป มีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย”

ทินกร หอมกุล (2546:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการประสานงาน ด้านการประเมินผล และด้านการดำเนินการตามแผนจากมากไปหาน้อยตามลำดับ

2. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของตัวแทนชุมชนกลุ่มต่างๆแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีระดับการมีส่วนร่วมมากกว่าทุกกลุ่มในทุกด้านยกเว้นด้านการประเมินผล

3. แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามข้อเสนอแนะของชุมชน ได้แก่ การสร้างความโปร่งใสในการดำเนินการทางการเงิน การสร้างความเข้าใจในการมีส่วนร่วมของชุมชนและการให้ข้อมูลกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

กุหลาบ ปุริสาร (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักคุณภาพ บริหารโดยเน้นการมีส่วนร่วมสูงและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ของผู้มีส่วนได้เสีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็กบริหารแบบครอบครัวสร้างสรรค์
2. หลักการกระจายอำนาจบริหารการกระจายอำนาจในรูปแบบโรงเรียนเล็กในโรงเรียนใหญ่
3. หลักการจัดการตนเองแต่ละโรงเรียนมุ่งการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพการศึกษา
4. หลักการริเริ่มสร้างสรรค์ทรัพยากรมนุษย์ทุกโรงเรียนมุ่งพัฒนาศักยภาพวิชาชีพครูเป็นหลักในด้านคุณลักษณะของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมุ่งพัฒนาโรงเรียนสู่ความยั่งยืนโดยการกำหนดภารกิจเป้าหมายที่ชัดเจน จัดกิจกรรมทางวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนผู้บริหารใช้ยุทธศาสตร์ภาวะผู้นำ การบริหารทรัพยากรทางการศึกษามีความคุ้มค่า บทบาทครูเป็นลักษณะหุ้นส่วนองค์กร บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นลักษณะผู้สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทีมงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ส่วนอุปสรรคที่สำคัญที่สุด คือ ขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการจัดการเรียนการสอน คณะกรรมการสถานศึกษาขาดความตระหนักในบทบาทของตนเองการทำงานของทีมงานไม่เป็นไปตามบทบาทที่กำหนด โรงเรียนขนาดเล็กขาดสื่ออุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษา ข้อเสนอแนะคือ นโยบายการกระจายอำนาจควรนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา สิ่งที่สำคัญและจำเป็นคือการจัดการอบรมการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ควรดำเนินการอย่างเร่งด่วน

สุทัศน์ ขอบคำ (2540:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “รูปแบบการกระจายอำนาจทางการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ” ผลการวิจัยพบว่า

ควรมีการกระจายอำนาจในการบริหาร แผนงาน/โครงการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานวิชาการทั้งการบริหารทั่วไปจากส่วนกลางไปสู่ระดับจังหวัดในรูปแบบของคณะกรรมการ ศาสนา วัฒนธรรม อยู่ในระดับสูงสุดทุกด้าน โดยวิธีการกระจายอำนาจสามารถทำได้ 3 แนวทางคือ การมอบอำนาจ การออกกฎหมายการกระจายอำนาจและการมอบหมายงานของส่วนกลาง

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2541:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า

การกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นการมุ่งพัฒนาสถานศึกษา ที่มุ่งมั่นในการพัฒนาการเรียนการสอนการกระจายอำนาจจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับบริบททางการเมืองและสังคมเป็นสำคัญ

และเป็นการโอน (transfer) อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆขององค์การ หรือตามขั้นตอนขององค์การ โดยมีหลักการให้ทุกส่วนขององค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกระจายอำนาจจึงเป็นวิธีการ (means) ที่นำไปสู่เป้าหมาย (goals) คือ คุณภาพการศึกษาก่อให้เกิดความยืดหยุ่น (flexibility) และตรวจสอบได้ (accountability) ส่วนรูปแบบการกระจายอำนาจพบว่า ควรมี 2 ระดับ คือ ระดับอำนาจการและระดับปฏิบัติ โดยที่ระดับอำนาจการกลางเป็นหน่วยงานส่วนกลางหรือตัวแทนที่ไปตั้งในเขตพื้นที่ ส่วนระดับปฏิบัติได้แก่ สถานศึกษา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือองค์การที่จัดขึ้นเพื่อจัดการศึกษาในท้องถิ่น

ศศิกานต์ เจริญดี (2543:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “ความพร้อมและความคาดหวังต่อการกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า

ความพร้อมต่อการกระจายอำนาจวิชาการทั้ง 4 ด้านต่อพฤติกรรมของผู้นำพฤติกรรม การปฏิบัติงานของครูบรรยาภาศในโรงเรียนและความสัมพันธ์กับชุมชนทั้งภาพรวมและรายด้าน มีความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูมีความพร้อมมากกว่าทุกด้านความคาดหวังต่อการกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ รูปแบบการกระจายอำนาจ การบริหารงานวิชาการทั้ง 4 แบบ คือ หลักสูตรแม่บทและหลักสูตรของการกระจายอำนาจแบบกลุ่มรวม การกระจายอำนาจโดยไม่ผูกพันกับงบประมาณ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย ปัญหาอุปสรรคที่คาดว่าจะเกิดขึ้น คือ การกระจายอำนาจอาจไม่สมบูรณ์แบบ และชุมชนอาจไม่เห็นความสำคัญแม้โรงเรียนอาจมีความคล่องตัวในการบริหารงาน และสามารถจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายตอบสนองความต้องการ ความจำเป็น ความถนัดของนักเรียน แต่ถ้าบุคลากรไม่เข้าใจวิธีดำเนินงาน อาจทำให้การทำงานด้านวิชาการขาดคุณภาพและมาตรฐาน แนวทางในการจัดเตรียมความพร้อมและป้องกันปัญหาอุปสรรค พบว่าควรให้มีการพัฒนาครูและบุคลากรในชุมชน

สรุป แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่ และสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 นั้นทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีความคาดหวังให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในแต่ละแห่งสามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ โดยทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เน้นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของงานทั้ง 4 ฝ่าย สู่สำนักงานเขตพื้นที่ และสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งที่จะศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ได้เสนอแนวทางดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 256 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 256 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำนวน 155 โรงเรียน ได้มาโดยการกำหนดจำนวนตามตารางสำเร็จรูปของ R.V, Krejcie และD.W.Morgan (อ้างใน สุวิมล ตีรกันันท์.2549) และสุ่มอย่างง่ายตามประเภทของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาประเภทที่ 1 มีจำนวนน้อยจึงใช้ทั้งหมด 26 โรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนในสถานศึกษาประเภทที่ 2 ใช้การสุ่มอย่างง่ายตามจำนวนที่มีอยู่ในแต่ละอำเภอจำนวน 129 โรงเรียนรวมทั้งสิ้น 155 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 155 คน

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์เขต 3 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน

ลำดับที่	กลุ่มอำเภอ	ประชากร (สถานศึกษา)		กลุ่มตัวอย่าง (สถานศึกษา)		ผู้ให้ข้อมูล (ผู้อำนวยการสถานศึกษา)	
		สถานศึกษา ประเภทที่ 1	สถานศึกษา ประเภทที่ 2	สถานศึกษา ประเภทที่ 1	สถานศึกษา ประเภทที่ 2	สถานศึกษา ประเภทที่ 1	สถานศึกษา ประเภทที่ 2
01	ปราสาท	9	73	9	42	9	42
02	กาบเชิง	4	28	4	15	4	15
03	พนมดงรัก	2	17	2	10	2	10
04	สังขะ	10	62	10	30	10	30
05	บัวเชด	1	23	1	15	1	15
06	ศรีณรงค์	-	27	-	17	-	17
	รวม	26	230	26	129	26	129

ที่มา : แผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

2. ตัวแปรที่ศึกษาวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทของสถานศึกษา 2 ประเภท ดังนี้

2.1.1 สถานศึกษาประเภทที่ 1 (มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป)

2.1.2 สถานศึกษาประเภทที่ 2 (มีนักเรียนไม่ถึง 500 คน)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ 5 ด้าน ดังนี้

2.2.1 การเตรียมความพร้อมของบุคลากร

2.2.2 การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2.3 การเสริมสร้างสภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

2.2.4 การสร้างเครือข่ายการบริหาร

2.2.5 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) ประกอบไปด้วย เพศ ประสบการณ์ด้านการบริหาร วุฒิต่างการศึกษา และประเภทของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ คือ ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของบุคลากร ยุทธศาสตร์การพัฒนาสมรรถภาพกรรมการสถานศึกษา ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างสภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์การสร้างเครือข่ายการบริหาร และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 การสร้างเครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550

3.2.2 จัดทำเครื่องมือฉบับร่าง โดยกำหนดโครงสร้างและร่างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด เนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.3 การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของเครื่องมือการวิจัย โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน(รายชื่อปรากฏในภาคผนวก)เพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการใช้ภาษาและความตรงของเนื้อหา (Content validity) และการหาค่า IOC (Index of Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อรับคำแนะนำและปรับปรุงอีกครั้ง

3.3.2 การทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือการวิจัยโดยนำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขไปทดลองใช้ กับผู้บริหาร โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงเป็น รายชื่อ รายด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค (α -coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .96

3.3.3 นำผลการทดสอบเครื่องมือการวิจัยเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อรับคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่งแล้วจัดทำเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 นำหนังสือจากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3

4.2 ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้งหมดจำนวน 156 ชุด

4.3 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้โรงเรียนทุกโรงส่งแบบสอบถามคืนที่โรงเรียนของผู้วิจัย

5. การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

5.1 เกณฑ์การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

หลังจากได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

5.1.1 การวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม (ตอนที่ 1) วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละโดยเป็น ข้อมูลเกี่ยวกับ (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับการศึกษา และ (4) ประเภทของสถานศึกษา

5.1.2 การวิเคราะห์ระดับและการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (ตอนที่ 2) วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการทดสอบค่าที (t-test) โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย กำหนดเป็น 5 ระดับ (อ้างใน สำเนียง มิ่งขวัญ,2547) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติน้อยที่สุด

5.1.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะนำมา วิเคราะห์ โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงบรรยาย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

5.3 สัญลักษณ์สำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล

เพื่อความถูกต้องและเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลตลอดจนนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่สำคัญในการวิจัย ดังนี้

(\bar{X}) หมายถึง ค่าเฉลี่ย

S.D หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t หมายถึง ค่า ที (ในการทดสอบความแตกต่าง)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบความเรียงให้ชัดเจน โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอนตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับและการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 และข้อ 2

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูล 155 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมา 155 ฉบับ หรือคิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อนำมาจำแนกตัวแปรเกี่ยวกับเพศ ประชากร ภาระงานด้านการบริหาร วุฒิทางการศึกษา ประเภทของโรงเรียน ปรากฏในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวน ร้อยละ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (ผู้บริหารสถานศึกษา)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	(155)	(100.00)
1.1 ชาย	142	91.60
1.2 หญิง	13	8.40
2. ประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษา	(155)	(100.00)
2.1 1 – 10 ปี	50	32.30
2.2 มากกว่า 10 ปี	105	67.70
3. วุฒิทางการศึกษา	(155)	(100.00)
3.1 ปริญญาตรี	50	32.30
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	105	67.70
4. ประเภทของสถานศึกษา	(155)	(100.00)
4.1 ประเภทที่ 1	26	16.80
4.2 ประเภทที่ 2	129	83.20

จากตารางที่ 4.1 เมื่อพิจารณาสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า เป็นเพศชาย (91.60) มากกว่า เพศหญิง(8.40) ด้านประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี (67.70) รองลงมา 1 – 10 ปี (32.30) ด้านวุฒิทางการศึกษาส่วนใหญ่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี (67.70) รองลงมาปริญญาตรี (32.30) ด้านประเภทของสถานศึกษาส่วนใหญ่ประเภทที่ 2 (83.20) รองลงมาประเภทที่ 1 (16.80)

**ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับและการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การ
กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3**

**2.1 ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหาร
และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3
ตามทัศนะของผู้บริหารในภาพรวมและรายด้าน**

การวิเคราะห์ส่วนนี้เป็นการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลค่า
ระดับและลำดับที่ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังแสดงผลในตารางที่ 4.2 –
4.7 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์
การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
ภาพรวม

การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา	ระดับดำเนินการ/การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.21	0.49	มาก	1
2. การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา	3.94	0.62	มาก	4
3. การเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้อง	4.12	0.58	มาก	2
4. การสร้างเครือข่ายการบริหาร	3.93	0.56	มาก	5
5. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	4.07	0.60	มาก	3
รวม	4.05	0.51	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ
การจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ใน
ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การ
ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้น

พื้นฐานที่สูงสุดได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.49$) รองลงไปคือ ด้าน การเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.58$) และด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.60$) และด้านที่มีการดำเนินการ/ปฏิบัติลำดับสุดท้ายได้แก่ การสร้างเครือข่ายการบริหาร ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.56$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรจำแนกตามรายการกิจกรรม

การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	ระดับการดำเนินการ/การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนักต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน	4.39	0.56	มาก	2
2. การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	4.17	0.72	มาก	7
3. การจัดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากร	4.37	0.69	มาก	4
4. การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	3.74	0.91	มาก	10
5. การกำหนดระบบการบรรจุ แต่งตั้ง ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการของสถานศึกษา	4.00	1.09	มาก	9
6. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจรรยาบรรณ รวมถึงการพัฒนาตัวเองให้ทันสมัย	4.44	0.63	มาก	1
7. การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา	4.39	0.67	มาก	3
8. การวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ	4.06	0.81	มาก	8
9. การปฐมนิเทศแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในการเปิดภาคเรียนใหม่ ก่อนมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	4.27	0.67	มาก	5
10. การสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเข้ามามีส่วนรวมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพของบุคลากร	4.26	0.67	มาก	6
รวม	4.21	0.49	มาก	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.49$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า การดำเนินการ/การปฏิบัติในกิจกรรมการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจรรยาบรรณ รวมถึงการพัฒนาตัวเองให้ทันสมัยในวิชาชีพ อยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.63$) รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนักต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.56$) และการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.39, S.D. = 0.67$) และการดำเนินการ/การปฏิบัติกิจกรรมลำดับสุดท้าย ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($\bar{X} = 3.74, S.D. = 0.91$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาจำแนกตามกิจกรรม

การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา	ระดับการดำเนินการ/การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อคณะกรรมการสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.05	0.65	มาก	5
2. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	3.66	1.01	มาก	8
3. การเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.17	0.90	มาก	4
4. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการหาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา	4.35	0.76	มาก	1
5. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.32	0.76	มาก	2
6. การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาแนวใหม่ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ โดยอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง	4.18	0.84	มาก	3
7. การจัดการศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.25	1.08	ปานกลาง	9
8. การจัดประชุมอบรมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3.66	1.01	มาก	8
9. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและร่วมประเมินผลการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์	3.72	0.91	มาก	7
10. การประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรส่วนท้องถิ่นทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	4.05	0.81	มาก	6
รวม	3.94	0.62	มาก	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94, S.D. = 0.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า การดำเนินการ/การปฏิบัติในกิจกรรมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการหาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.76$) รองลงมา ได้แก่ การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความคิดเห็นเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีอิสระ ($\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.76$) และการจัดประชุมชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาแนวใหม่ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบโดยอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.84$) และการดำเนินการ/การปฏิบัติกิจกรรมลำดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดการศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง ($\bar{X} = 3.25, S.D. = 1.08$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์
การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการ
เสริมสถานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

สถานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร การเสริมสร้างและผู้เกี่ยวข้อง	ระดับการดำเนินการ/การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายและแผน งบประมาณตามกรอบแผนกลยุทธ์และแผนการจัดตั้งงบ ประมาณ	4.00	0.92	มาก	9
2. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและ ชุมชนเพื่อจัดทำสาระการเรีนนรู้ท้องถิ่น	3.75	0.83	มาก	10
3. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของครูและ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.01	0.77	มาก	8
4. การจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาชาติ	4.12	0.91	มาก	6
5. การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา อย่างมีระบบ	4.30	0.72	มาก	2
6. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยมีการเชื่อม โยงกับแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	4.14	0.84	มาก	4
7. การจัดทำรายงานประจำปีแสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติ งานของสถานศึกษา 1 ครั้ง/ปีการศึกษา	4.38	0.73	มาก	1
8. การวางแผน ส่งเสริม การระดมทุนการศึกษาเพื่อพัฒนา สถานศึกษา 1 แผน/ปีการศึกษา	4.10	0.77	มาก	7
9. การบริหารจัดการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่ อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อสถานศึกษา	4.23	0.76	มาก	3
10. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ใน การบริหารการศึกษาของสถานศึกษา	4.12	0.73	มาก	5
รวม	4.12	0.58	มาก	-

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการเสริมสร้างสถานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.58$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า การดำเนินการ/การปฏิบัติใน กิจกรรมการจัดทำรายงานประจำปีแสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 1 ครั้ง/ปี การศึกษาอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.73$) รองลงมา ได้แก่ การจัดทำ รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาอย่างมีระบบ ($\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.72$) และ การ บริหารจัดการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ให้ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.76$) และการดำเนินการ/การปฏิบัติกิจกรรม ลำดับสุดท้าย ได้แก่ การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อจัดทำ สารการเรียนรู้ท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.75, S.D. = 0.83$)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ สร้างเครือข่ายการบริหาร

การสร้างเครือข่ายการบริหาร	ระดับการดำเนินการ/การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชนในด้านการจัดการเรียนการสอน	4.35	0.67	มาก	1
2. มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างระบบการเรียนการสอน	4.08	0.79	มาก	4
3. การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับ ศิษย์เก่าและผู้ปกครองในเขตบริการ	4.26	0.68	มาก	2
4. การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	3.61	0.89	มาก	10
5. การประสานงานกับเครือข่ายอื่นๆ เพื่อสร้างความร่วมมือใน ด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.86	0.74	มาก	6
6. การกำหนดแผนโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง เครือข่าย	3.75	0.73	มาก	7
7. การประสานชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำ สำมะโนผู้เรียน	4.10	0.77	มาก	3
8. การสร้างขอบข่ายการเรียนรู้ของ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ให้ สอดคล้องกับสถานศึกษาอื่นในกลุ่มเครือข่าย	3.88	0.76	มาก	5
9. เปิดโอกาสให้นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมใน การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเป้าหมายของสถานศึกษา	3.68	0.87	มาก	9
10.การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละช่วงชั้นให้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา	3.74	0.93	มาก	8
รวม	3.93	0.56	มาก	-

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการสร้างเครือข่ายการบริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93, S.D. = 0.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชนในด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.35, S.D. = 0.67$) รองลงมา ได้แก่ การจัดการกิจกรรมร่วมกับชุมชนเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับศิษย์เก่าและผู้ปกครองในเขตบริการ ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.68$) และการประสานชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียน ($\bar{X} = 4.10, S.D. = 0.77$) และการดำเนินการ/การปฏิบัติกิจกรรมลำดับสุดท้าย ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.61, S.D. = 0.89$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับและลำดับที่ของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	ระดับการดำเนินการ/การปฏิบัติ			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ทันสมัยสมบูรณ์ และนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว	3.96	0.90	มาก	8
2. มีการจัดข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน บัญชี และงบประมาณ ให้ถูกต้องตามภารกิจหน้าที่ของสถานศึกษา	4.18	0.81	มาก	2
3. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผลและประเมินผล	4.10	0.81	มาก	4
4. การจัดทำระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา และแหล่ง วิทยา กรในท้องถิ่น โดยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน	3.91	0.69	มาก	10
5. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการประเมิน คุณภาพภายในและคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา	4.08	0.75	มาก	5
6. การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในระบบการรับจ่ายทุน การศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน	4.07	0.73	มาก	6
7. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหา การใช้ การบำรุง รักษาและการจำหน่ายของสถานศึกษา	4.01	0.71	มาก	7
8. การจัดทำข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนก ตามสาขาวิชาและความถนัดของแต่ละคน	4.26	0.67	มาก	1
9. การจัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการ บริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับฐานข้อมูล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	4.17	0.70	มาก	3
10.การเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ หน่วยงานของราชการ ชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	3.93	0.83	มาก	9
รวม	4.07	0.60	มาก	-

จากตารางที่ 4.7 พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07, S.D. = 0.60$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายกิจกรรม พบว่า การจัดทำข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนกตามสาขาวิชาและความถนัดของแต่ละคนอยู่ในระดับมากเป็นอันดับหนึ่ง ($\bar{X} = 4.26, S.D. = 0.67$) รองลงมา ได้แก่ มีการจัดข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน บัญชี และงบประมาณให้ถูกต้องตามภารกิจหน้าที่ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18, S.D. = 0.81$) และการจัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับฐานข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ($\bar{X} = 4.17, S.D. = 0.70$) และการดำเนินการ/การปฏิบัติกิจกรรมลำดับสุดท้าย ได้แก่ การระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา และแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น โดยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.91, S.D. = 0.69$)

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3

2.2.1 การจำแนกการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3 ดังแสดงผลในตารางที่ 4.8 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าระดับ จำแนกตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศูรินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษาประเภทที่ 1 (มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป) และสถานศึกษาประเภทที่ 2 (มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน)

การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	ระดับดำเนินการ/การปฏิบัติ							
	สถานศึกษาประเภทที่ 1				สถานศึกษาประเภทที่ 2			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.49	0.30	มาก	1	4.15	0.50	มาก	1
2. การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.14	0.52	มาก	4	3.90	0.63	มาก	4
3. สภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง	4.45	0.34	มาก	2	4.05	0.59	มาก	2
4. การสร้างเครือข่ายการบริหาร	4.13	0.44	มาก	5	3.89	0.58	มาก	5
5. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	4.33	0.32	มาก	3	4.01	0.63	มาก	3
รวม	4.31	0.30	มาก		4.00	0.52	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สถานศึกษาประเภทที่ 1 (มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป) มีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31, S.D.=0.30$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานที่สูงสุดได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ($\bar{X} = 4.49, S.D. = 0.30$) รองลงไปคือ ด้าน สภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.45, S.D. = 0.34$) และด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.32$) และด้านที่มีการดำเนินการ/ปฏิบัติลำดับสุดท้ายได้แก่ การสร้างเครือข่ายการบริหาร ($\bar{X} = 4.13, S.D. = 0.44$)

ส่วนสถานศึกษาประเภทที่ 2 (มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน) มีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00, S.D. = 0.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สูงสุดได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ($\bar{X} = 4.15, S.D. = 0.50$) รองลงไปคือ ด้าน สภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.05, S.D. = 0.59$) และด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.01, S.D. = 0.63$) และด้านที่มีการดำเนินการ/ปฏิบัติลำดับสุดท้ายได้แก่ การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.63$)

2.2.2 การเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจาย

อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษาประเภทที่ 1 (มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป) และ สถานศึกษาประเภทที่ 2 (มีนักเรียนไม่เกิน 500 คน)

ที่	การดำเนินการตามยุทธศาสตร์	สถานศึกษา ประเภทที่ 1		สถานศึกษา ประเภทที่ 2		รวม		t	Sig.
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.	การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	4.49	0.30	4.15	0.50	4.21	0.49	4.62	.00*
2.	การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา	4.14	0.52	3.90	0.63	3.94	0.62	1.85	.07
3.	สภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง	4.45	0.34	4.05	0.59	4.12	0.58	4.82	.00*
4.	การสร้างเครือข่ายการบริหาร	4.13	0.44	3.89	0.58	3.93	0.56	2.05	.04*
5.	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	4.33	0.32	4.01	0.63	4.07	0.60	3.83	.00*

* ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

จากตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบความแตกต่างในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษาประเภทที่ 1 และ สถานศึกษาประเภทที่ 2 พบว่า มีระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาความแตกต่างเป็นรายด้านพบว่า สถานศึกษามีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง และด้านการพัฒนาระบบ

ฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ และด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร ซึ่งมีระดับการดำเนินการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน ส่วนด้านที่ไม่มีระดับการดำเนินการแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาเท่านั้น

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
ปัญหา	
1. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกระจายอำนาจ	58.49
2. บุคลากรขาดความกระตือรือร้นที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ	22.64
3. ไม่มีความต่อเนื่องในการให้ความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจจากหน่วยงานต้นสังกัด	15.09
4. อื่นๆ	3.77
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง	39.62
2. ควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความตื่นตัวในเรื่องของการกระจายอำนาจ	30.19
3. ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานเกี่ยวกับเรื่องการกระจายอำนาจ	24.53
4. อื่นๆ	5.66

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ปัญหาของการดำเนินตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ ปัญหาบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกระจายอำนาจ (ร้อยละ 58.49) รองลงไปคือ ปัญหาบุคลากรขาดความกระตือรือร้นที่จะเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ (ร้อยละ 22.64) ปัญหาไม่มีความต่อเนื่องในการให้ความรู้เกี่ยวกับการกระจายอำนาจจากหน่วยงานต้นสังกัด (ร้อยละ 15.09) และอื่นๆ (ร้อยละ 3.77) ส่วนข้อเสนอแนะที่เสนอแนะมากที่สุด

ได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 39.62) รองลงไปคือ ควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีความตื่นตัวในเรื่องของการกระจายอำนาจ (ร้อยละ 30.19) ควรจัดให้มีการศึกษาคูงานเกี่ยวกับเรื่องการกระจายอำนาจ (ร้อยละ 24.53) และอื่นๆ (ร้อยละ 5.66)

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการ
สถานศึกษา

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
ปัญหา	
1. คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง	52.94
2. คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญภารกิจหน้าที่ของตนเอง	23.53
3. คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ได้มีหน้าที่โดยแท้ตามที่กฎหมายกำหนด	19.61
4. อื่นๆ	3.92
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างทั่วถึง	49.02
2. ควรมีค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถเข้ามามีส่วนร่วม	31.37
3. ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มากกว่านี้	15.69
4. อื่นๆ	3.92

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ปัญหาของการดำเนินตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ ปัญหาคณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง (ร้อยละ 52.94) รองลงไปคือ ปัญหาคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ให้ความสำคัญภารกิจหน้าที่ของตนเอง (ร้อยละ 23.53) ปัญหาคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ได้มีหน้าที่โดยแท้ตามที่กฎหมายกำหนด (ร้อยละ 19.61) และอื่นๆ (ร้อยละ 3.92) ส่วนข้อเสนอแนะที่เสนอมากที่สุดได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างทั่วถึง (ร้อยละ 49.02) รองลงไปคือ ควรมีค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจผู้มีความรู้ความสามารถ

เข้ามามีส่วนร่วม (ร้อยละ 31.37) ควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มากกว่านี้ (ร้อยละ 15.69) และอื่นๆ (ร้อยละ 3.92)

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
ปัญหา	
1. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยเกินไป	41.86
2. ขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจังจากหน่วยงานต้นสังกัด	27.91
3. สถานศึกษายังขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการบริหาร	18.60
4. อื่นๆ	11.63
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรเพิ่มความรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากกว่านี้	41.86
2. ควรมีงบประมาณเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการบริหาร	27.91
3. ควรมีกุ่มตัวอย่างเพื่อที่จะได้ศึกษาดูงาน	20.93
4. อื่นๆ	9.30

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ปัญหาของการดำเนินตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านด้านการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ ปัญหาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยเกินไป (ร้อยละ 41.86) รองลงไปคือ ปัญหาขาดการเอาใจใส่อย่างจริงจังจากหน่วยงานต้นสังกัด (ร้อยละ 27.91) ปัญหาสถานศึกษายังขาดนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการบริหาร (ร้อยละ 18.60) และอื่นๆ (ร้อยละ 11.63) ส่วนข้อเสนอแนะที่เสนอแนะมากที่สุดได้แก่ ควรเพิ่มความรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากกว่านี้ (ร้อยละ 41.86) รองลงไปคือ ควรมีงบประมาณเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการบริหาร (ร้อยละ 27.91) ควรมีกุ่มตัวอย่างเพื่อที่จะได้ศึกษาดูงาน (ร้อยละ 20.93) และอื่นๆ (ร้อยละ 9.30)

ตารางที่ 4.13 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
ปัญหา	
1. ขาดระบบการประสานงานที่ดีของเครือข่ายการบริหาร	47.62
2. ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี	23.81
3. ขาดการทำงานอย่างเป็นระบบในกิจกรรมเครือข่าย	21.43
4. อื่นๆ	7.14
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการบริหาร	38.10
2. ควรจัดให้มีกิจกรรมที่ทุกโรงเรียนมีส่วนร่วม	35.71
3. ควรมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย	19.05
4. อื่นๆ	7.14

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ปัญหาของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านด้านการสร้างเครือข่ายการบริหารที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ปัญหาขาดระบบการประสานงานที่ดีของเครือข่ายการบริหาร (ร้อยละ 47.62) รองลงไปที่คือ ปัญหาขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี (ร้อยละ 23.81) ปัญหาขาดการทำงานอย่างเป็นระบบในกิจกรรมเครือข่าย (ร้อยละ 21.43) และอื่นๆ (ร้อยละ 7.14) ส่วนข้อเสนอแนะที่เสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการบริหาร (ร้อยละ 38.10) รองลงไปที่คือ ควรจัดให้มีกิจกรรมที่ทุกโรงเรียนมีส่วนร่วม (ร้อยละ 35.71) ควรมีการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย (ร้อยละ 19.05) และอื่นๆ (ร้อยละ 7.14)

ตารางที่ 4.14 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะ ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

ปัญหา/ข้อเสนอแนะ	ร้อยละ
ปัญหา	
1. ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	47.73
2. ขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัย	34.09
3. ระบบฐานข้อมูลส่วนใหญ่ยังอยู่ในระบบเอกสารมากกว่าอยู่ในระบบเทคโนโลยี	13.64
4. อื่นๆ	4.54
ข้อเสนอแนะ	
1. ควรมีงบประมาณเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูล	45.45
2. ควรจัดให้มีระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศในรูปแบบเดียวกันทุกโรงเรียน	29.55
3. ควรมีการจัดเก็บข้อมูลให้อยู่ในระบบเทคโนโลยีให้มากขึ้น	18.18
4. อื่นๆ	6.82

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ปัญหาของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ (ร้อยละ 47.73) รองลงไปคือ ปัญหาขาดแคลนเทคโนโลยีที่ทันสมัย (ร้อยละ 34.09) ปัญหาระบบฐานข้อมูลส่วนใหญ่ยังอยู่ในระบบเอกสารมากกว่าอยู่ในระบบเทคโนโลยี (ร้อยละ 13.64) และอื่นๆ (ร้อยละ 4.54) ส่วนข้อเสนอแนะที่เสนอแนะมากที่สุด ได้แก่ ควรมีงบประมาณเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูล (ร้อยละ 45.45) รองลงไปคือ ควรจัดให้มีระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศในรูปแบบเดียวกันทุกโรงเรียน (ร้อยละ 29.55) ควรมีการจัดเก็บข้อมูลให้อยู่ในระบบเทคโนโลยีให้มากขึ้น (ร้อยละ 18.18) และอื่นๆ (ร้อยละ 6.82)

ตารางที่ 4.15 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความคิดเห็นสูงสุดเป็นอันดับแรกของแต่ละยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจ	ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
1. การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	- บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกระจายอำนาจ	- ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง
2. การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา	- คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตน	- ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างทั่วถึง
3. การสร้างสภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง	- ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยเกินไป	- ควรเพิ่มความรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากกว่านี้
4. การสร้างเครือข่ายการบริหาร	- ขาดระบบการประสานงานที่ดีของเครือข่ายการบริหาร	- ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการบริหาร
5. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ	- ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ	- ควรมีงบประมาณเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูล

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

โดยแยกตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกระจายอำนาจ ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ด้านการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีบทบาทในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับน้อยเกินไป ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร ได้แก่ ขาดระบบการประสานงานที่ดีของเครือข่ายการบริหาร ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่ ขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินการ

ส่วนข้อเสนอแนะ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาในเรื่องบทบาทหน้าที่ให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างทั่วถึง ด้านการสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ควรเพิ่มความรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมากกว่านี้ ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร ได้แก่ ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างเครือข่ายการบริหาร ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ ได้แก่ ควรมีงบประมาณเกี่ยวกับระบบการจัดเก็บข้อมูล

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 3 ผู้วิจัยได้สรุปสาระสำคัญของวัตถุประสงค์การวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ ข้อมูล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามยุทธศาสตร์และประเภทของสถานศึกษา

1.1.3 เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 256 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 155 โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 155 คน

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงทั้งฉบับ .95

1.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ประสานขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

1.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1) การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละใช้ในการคิดวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D.) และการทดสอบค่าที ใช้วิเคราะห์ระดับและการเปรียบเทียบการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

1.3 สรุปผลการวิจัย

จากวิจัยเรื่องการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 สรุปผลได้ดังนี้

1.3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 155 คนประกอบด้วยเพศชายมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 91.60 ประสบการณ์การด้านการบริหารมากกว่า 10 ปีมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 67.70 สำเร็จการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 67.70 และประเภทของสถานศึกษาประเภทที่ 2 มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 83.20

1.3.2 การวิเคราะห์ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1) ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่าการปฏิบัติในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านสภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการบริหารตามลำดับ

2) ความแตกต่างของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษาประเภทที่ 1 และ สถานศึกษาประเภทที่ 2 ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า มีระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในภาพรวมที่แตกต่างกันซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่กำหนดไว้และเมื่อพิจารณาความแตกต่างเป็นรายด้านพบว่า มีความแตกต่างกัน ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหารและด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ส่วนด้านที่ไม่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา

1.3.3 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ที่สำคัญได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการกระจายอำนาจ รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทของตนเอง การขาดงบประมาณและการประสานงานที่ดี ส่วนข้อเสนอแนะ ที่สำคัญได้แก่ การอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ รองลงมาได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอ และการเพิ่มความรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้กับผู้เกี่ยวข้องมากกว่านี้

2. การอภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 มีข้อค้นพบที่สำคัญและเป็นประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.1 ระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุดที่เป็นเช่นนี้ อาจเพราะว่า นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชน

(แผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาลปีงบประมาณ พ.ศ. 2551-2552) ส่งผลให้ผู้บริหาร โรงเรียนมีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจัง ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ (2541:บทคัดย่อ) ที่พบว่า การกระจายอำนาจทางการศึกษาเป็นการมุ่งพัฒนาสถานศึกษา ที่มุ่งมั่นในการพัฒนาการเรียนการสอนการกระจายอำนาจจะสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับบริบททางการเมืองและสังคมเป็นสำคัญและเป็นการโอน (transfer) อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจจากส่วนกลางหรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆขององค์การ หรือตามขั้นตอนขององค์การ โดยมีหลักการให้ทุกส่วนขององค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกระจายอำนาจจึงเป็นวิธีการที่นำไปสู่เป้าหมาย สอดคล้องกับการวิจัยของ สุทัศน์ ขอบคำ(2540:บทคัดย่อ) ที่พบว่า ควรมีการกระจายอำนาจในการบริหาร แผนงาน/โครงการ งบประมาณการบริหารงานบุคคลและการบริหารงานวิชาการทั้งการบริหารทั่วไปจากส่วนกลางไปสู่ระดับจังหวัดในรูปของคณะกรรมการ ศาสนา วัฒนธรรม อยู่ในระดับสูงสุดทุกด้าน โดยวิธีการกระจายอำนาจสามารถทำได้ 3 แนวทาง คือ การมอบอำนาจ การออกกฎหมายการกระจายอำนาจและการมอบหมายงานของส่วนกลาง

2.1.2 ระดับความแตกต่างของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ของสถานศึกษาประเภทที่ 1 และ สถานศึกษาประเภทที่ 2 พบว่า มีระดับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่แตกต่างกันในภาพรวมซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ และเมื่อพิจารณาความแตกต่างเป็นรายด้านพบว่า สถานศึกษามีความแตกต่างกันในด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ด้านการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร และด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ ส่วนด้านที่ไม่มีความแตกต่างกัน ได้แก่ ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดเป้าหมายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการศึกษาโดยได้กำหนดเป็นกลยุทธ์นำร่องการบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจ โดยมีโรงเรียนเป็นฐาน (กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548 – 2552) โดยการแบ่งประเภทของสถานศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ สถานศึกษาประเภทที่ 1 และสถานศึกษาประเภทที่ 2 ตามแนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 ซึ่งสถานศึกษาทั้ง 2 ประเภท มีขนาดและความ

พร้อมต่างกันจึงทำให้ผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในภาพรวมมีความแตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหาที่สำคัญในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ที่สำคัญได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการกระจายอำนาจ รองลงมาได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาไม่เข้าใจบทบาทของตัวเอง การขาดงบประมาณและการประสานงานที่ดี เป็นเช่นนี้เพราะ แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 เป็นแนวทางใหม่สำหรับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกแห่ง ซึ่งยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนข้อเสนอแนะ ที่สำคัญได้แก่ การอบรมคณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ รองลงมาได้แก่ การจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอและการเพิ่มความรับผิดชอบการจัดการศึกษาให้กับผู้เกี่ยวข้องมากกว่านี้ ส่วนใหญ่ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากปัญหาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยที่พบและการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ควรส่งเสริม จัดการอบรมเรื่องการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ควรกำหนดเป็นนโยบายการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อแก้ปัญหาสถานศึกษาที่มีความแตกต่างกันในการดำเนินการ

3.1.3 ผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ควรนำผลที่เกิดจากวิจัยไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้สถานศึกษามีการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่งผลต่อการสอนของครู

3.2.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่งผลต่อตัวผู้เรียน

3.2.3 หารูปแบบในการพัฒนาการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ส่งผลต่อสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ “การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน”
สาระสังเขป ออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 26 ธันวาคม 2551 จาก www.m-society.go.th/document/news-1277.doc
- _____. (2549) “การจัดทำงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการประจำปี 2550” สาระสังเขป
ออนไลน์ ค้นคืนวันที่ 26 ธันวาคม 2551 จาก
http://www.bb.go.th/budget/changwad_request/guide49.doc
- กระทรวงศึกษาธิการ (2550) *แผนปฏิบัติการกระทรวงศึกษาธิการเพื่อรองรับนโยบายรัฐบาล
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2550-2551* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตร
แห่งประเทศไทย
- กุหลาบ ปุริสาร (2547) “การบริหาร โดยการใช้โรงเรียนเป็นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ฐานันดร แพงคำแหง (2547) “การบริหารการศึกษาภายใต้กรอบโรงเรียนที่เป็นนิติบุคคลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา” การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ทินกร หอมกุล (2546) “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ฝ่ายวิชาการ มีเดีย อินเทลลิเจนซ์ เทคโนโลยี (2546) *รวมกฎหมายการศึกษา* กรุงเทพมหานคร
ไทยเนรมิตกิง อินเตอร์ โพรเกรสซีฟ
- “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545” สำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547) กรุงเทพมหานคร พรึกหวาน
กราฟฟิค
- “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550” ชัยยุทธ วัชรานนท์ (2550)
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์บัณฑิตอักษร

- ศศิกันต์ เจริญดี (2543) “ความพร้อมและความหวังต่อการกระจายอำนาจการบริหารงานวิชาการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สำเนียง มิ่งขวัญ (2547) “ศักยภาพการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 3 (2550) *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2551* สุรินทร์ จัดพิมพ์โดยกลุ่มนโยบายและแผน
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์พริกหวาน กราฟฟิค
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) *กลยุทธ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2548-2552* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์เสมอธรรม
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่ และสถานศึกษาตาม กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา* กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) *การกระจายอำนาจทางการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) *การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นฐาน* กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) *หลักการจัดการศึกษา* กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์ “แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2559”
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2541) “การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา กรุงเทพมหานคร” สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาเครื่องมือ

1. ชื่อ ดร. เกื้อ กระแสโสม
 สถานที่ทำงาน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาการวิจัยและสถิติ
 ประสบการณ์ ปริญญาเอก สาขาการวัดและประเมินผลการศึกษา
 รองคณะบดีฝ่ายวิจัยและประเมินคุณภาพการศึกษา คณะครุศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
2. ชื่อ นายวสันต์ คำเกลี้ยง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนเนางมุดวิทยา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิทยานิพนธ์ ในด้านเนื้อหาการ
 บริหารการศึกษา
3. ชื่อ นางกาญจนา นุ่นพันธ์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนสุวรรณสุธารามวิทยา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย
 ประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิทยานิพนธ์ ในด้านการใช้
 ภาษาไทย
4. ชื่อ ดร. นริศร์ ปรารมย์
 สถานที่ทำงาน สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาการวิจัย
 ประสบการณ์ นักวิชาการศึกษา 7 ว.
5. ชื่อ นายประพัทธ์ คำเขียว
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนประชาสามัคคี
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 ประสบการณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิทยานิพนธ์ ในด้านเนื้อหาการ
 บริหารการศึกษา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัย

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/100

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 เมษายน 2551

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน

เนื่องด้วย นายสุวิทย์ สัมเจียวหวาน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหาร
การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การ
ดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นจะต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยโดยการเก็บข้อมูลจาก
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวน
เวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือตาม
วัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และ
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/99

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายสุวิทย์ สัมเชื้อหวาน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษาได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิศวกรรมนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิศวกรรมนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/101

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 เมษายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

เนื่องด้วย นายสุวิทย์ สัมเขิวหวาน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา
บริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บ
ข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความ
กรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2503-2870

โทรสาร 0-2503-3566-7

ที่ ศธ 0522.16 (บ)/99

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

วันที่ 1 เมษายน 2551

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด

เนื่องด้วย นายสุวิทย์ สัมเขียวหวาน นักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา แขนงวิชา บริหาร การศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การดำเนินการตามพุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3 ตามโครงการวิทยานิพนธ์ที่ แนบมาด้วยนี้

การจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล และ ได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่ จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทาง สาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากอาจารย์ในคณะครุศาสตร์ คือ ดร. เกื้อ กระแสโสม เพื่อเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาเครื่องมือการวิจัยในครั้งนี้ สำหรับรายละเอียดอื่นๆ นักศึกษาจะนำเรียน ด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึง ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

สุจินต์ วิสวธีรานนท์

โทร. 0 2503 2870

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

โทรสาร 0 2503 3566-7

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ภาคผนวก ค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิจัยเรื่อง การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3 คำตอบที่ได้ไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้ไปวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของกระบวนการ การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ผู้ตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่รักษาราชการแทนผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 3
3. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 การปฏิบัติหรือแนวทางในการปฏิบัติเพื่อการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ในการตอบแบบสอบถาม และโปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อกรณอย่าเว้นข้อใดข้อหนึ่ง เพราะจะทำให้คำตอบที่ได้ไม่สมบูรณ์และไม่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ. โอกาสนี้

นายสุวิทย์ สัมเขียวหวาน

นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. ประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1 - 10 ปี
 มากกว่า 10 ปี

3. วุฒิทางการศึกษา

- ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

4. โรงเรียนของท่านมีจำนวนนักเรียน

- ประเภทที่ 1 มีนักเรียนตั้งแต่ 500 คนขึ้นไป
 ประเภทที่ 2 มีนักเรียนตั้งแต่ 1 - 499 คน

หมายเหตุ ตามประกาศของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการหรือการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจาย
อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางการ
กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจาย
อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติตาม
ยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตรงกับ
การดำเนินการหรือการปฏิบัติของท่าน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาดังนี้

- 5 หมายถึง มีการดำเนินการหรือการปฏิบัติ “มากที่สุด”
- 4 หมายถึง มีการดำเนินการหรือการปฏิบัติ “มาก”
- 3 หมายถึง มีการดำเนินการหรือการปฏิบัติ “ปานกลาง”
- 2 หมายถึง มีการดำเนินการหรือการปฏิบัติ “น้อย”
- 1 หมายถึง มีการดำเนินการหรือการปฏิบัติ “น้อยที่สุด”

ตัวอย่าง

ข้อที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจาย อำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
0	สถานศึกษาของท่านมีระดับการดำเนินการ หรือการปฏิบัติตามกิจกรรมต่อไปนี้ มาก – น้อย เพียงใด มีการวางแผนในการพัฒนาโรงเรียนอย่างมี ระบบ	✓					

คำอธิบาย จากข้อ 0 สถานศึกษาของท่านมีการดำเนินการ/การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ท่านจึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับที่ 5 หรือช่องระดับการดำเนินการ/การปฏิบัติมากที่สุด

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1	การเตรียมความพร้อมของบุคลากร สถานศึกษาของท่านมีระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติ ตามกิจกรรมต่อไปนี้ มาก - น้อย เพียงใด การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนัก ต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียน เป็นฐาน						
2	การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง มีความรู้เกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน						
3	การจัดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่าง เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของบุคลากรเอง						
4	การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน						
5	การกำหนดระบบการบรรจุ แต่งตั้ง ครูและบุคลากรทางการ ศึกษาตามความต้องการของสถานศึกษา						
6	การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มี มาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรม รวมถึงการพัฒนา ตัวเองให้ทันสมัยในวิชาชีพ						
7	การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา						

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
8	การวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานทั้ง 4 ด้าน ของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ						
9	การประชุมนิเทศแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของ สถานศึกษาในการเปิดภาคเรียนใหม่ ก่อนมอบหมายงานให้ ปฏิบัติ						
10	การสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา เข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพของ บุคลากร						
11	การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา สถานศึกษาของท่านมีระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติ ตามกิจกรรมต่อไปนี้ มาก - น้อย เพียงใด การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อคณะกรรมการ สถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						
12	ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและผ่าน ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา						
13	การเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยผ่านความ เห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา						
14	การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาใน การหาแนวทางการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา						

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
15	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาแสดงความ คิดเห็นเพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมี อิสระ						
16	การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษา แนวใหม่ให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ โดยอย่างน้อยภาค เรียนละ 2 ครั้ง						
17	การจัดการศึกษา คูงานเกี่ยวกับเรื่องการบริหาร โดยใช้ โรงเรียนเป็นฐานให้คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยภาค เรียนละ 1 ครั้ง						
18	จัดประชุม การจัดอบรมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ และการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง						
19	การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและร่วมประเมินผลการ ดำเนินการตามแผนกลยุทธ์						
20	การประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ให้ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรส่วนท้องถิ่นทราบอย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง						

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
21	<u>การเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและ ผู้เกี่ยวข้อง</u> สถานศึกษาของท่านมีระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติ ตามกิจกรรมต่อไปนี้ มาก - น้อย เพียงใด ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามี ส่วนร่วมในการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายและแผน งบประมาณตามกรอบแผนกลยุทธ์และแผนการจัดตั้ง งบประมาณ						
22	การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและ ชุมชนเพื่อจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น						
23	การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของครูและ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
24	การทำจัดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาชาติ						
25	การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา อย่างมีระบบ						
26	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยมีการ เชื่อมโยงกับแผนงานพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา						
27	การจัดทำรายงานประจำปีแสดงถึงความสำเร็จในการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา 1 ครั้ง/ปีการศึกษา						

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
28	การวางแผน ส่งเสริม การระดมทุนการศึกษาเพื่อพัฒนา สถานศึกษา 1 แผน/ปีการศึกษา						
29	การบริหารจัดการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ ในความครอบครองของสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อสถานศึกษา						
30	การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในการ บริหารการศึกษาของสถานศึกษา						
31	<u>การสร้างเครือข่ายการบริหาร</u> สถานศึกษาของท่านมีระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติ ตามกิจกรรมต่อไปนี้ มาก - น้อย เพียงใด การส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจ ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในด้านการจัดการเรียนการสอน						
32	มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างระบบการเรียนการสอน						
33	การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์กับ ศิษย์เก่าและผู้ปกครองในเขตบริการ						
34	การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับ ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
35	การประสานงานกับเครือข่ายอื่นๆ เพื่อสร้างความร่วมมือใน ด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
36	การกำหนดแผนโครงการเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง เครือข่าย						
37	การประสานชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจและจัดทำ สำมะโนผู้เรียน						
38	การสร้างขอบข่ายการเรียนรู้ของ 8 กลุ่มสาระฯให้สอดคล้อง กับสถานศึกษาอื่นในกลุ่มเครือข่าย						
39	เปิดโอกาสให้ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมใน การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเป้าหมายของสถานศึกษา						
40	การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละช่วงชั้นให้เข้ามามีส่วน ร่วมในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา						
41	<u>การพัฒนากระบวนการข้อมูลและระบบสารสนเทศ</u> สถานศึกษาของท่านมีระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติ ตามกิจกรรมต่อไปนี้ มาก - น้อย เพียงใด การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ทันสมัย สมบูรณ์ และนำมาใช้ได้อย่างรวดเร็ว						
42	มีการจัดข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน บัญชี และงบประมาณ ให้ถูกต้องตามภารกิจหน้าที่ของสถานศึกษา						
43	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดและประเมินผล						

ข้อ ที่	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและ การจัดการศึกษา	ระดับการดำเนินการหรือการ ปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
44	การจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ ภูมิปัญญา และแหล่ง วิทยาการในท้องถิ่น โดยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน						
45	การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการประเมิน คุณภาพภายในและคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา						
46	การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในระบบการรับจ่าย ทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน						
47	การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดหา การใช้ การ บำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุของสถานศึกษา						
48	การจัดทำข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนกตาม สาขาวิชาและความถนัดของแต่ละคน						
49	การจัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการ บริหารจัดการภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับฐานข้อมูล ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา						
50	การเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ หน่วยงานของราชการ ชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ						

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่อนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ง

ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC)

ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถาม (IOC)

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
1. การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความตระหนักต่อการพัฒนาสถานศึกษา โดยใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2. การส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3. การจัดให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	0	0.80
4. การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ศึกษาคูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5. การกำหนดระบบการบรรจุ แต่งตั้ง ครูและบุคลากรทางการศึกษาตามความต้องการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีมาตรฐานวิชาชีพ คุณธรรมจริยธรรม รวมถึงการพัฒนาตัวเองให้ทันสมัยในวิชาชีพ	+1	+1	0	+1	+1	0.80
7. การสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา	+1	0	+1	+1	+1	0.80

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
8. การวิเคราะห์ระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานทั้ง 4 ด้านของสถานศึกษาให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทราบ	0	+1	0	+1	+1	0.60
9. การประชุมพิเศษแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในการเปิดภาคเรียนใหม่ก่อนมอบหมายงานให้ปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10. การสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาเข้ามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพของบุคลากร	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11. การประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจต่อคณะกรรมการสถานศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
12. ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	0.80
13. การเสนอแผนอัตรากำลังของสถานศึกษาโดยผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
14. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาในการหาแนวทางการระดม ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	0.80
15. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ สถานศึกษาแสดงความคิดเห็นเพื่อใช้ในการ วางแผนการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมี อิสระ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
16. การจัดประชุมชี้แจงแนวทางการบริหาร จัดการสถานศึกษาแนวใหม่ให้คณะกรรมการ สถานศึกษาทราบโดยอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17. การจัดการศึกษา คูงานเกี่ยวกับเรื่องการ บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้ คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยภาคเรียน ละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18. จัดประชุม การจัดอบรมสัมมนา คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อให้ความรู้ เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ และการปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างน้อยภาค เรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
19. การเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาและร่วมประเมินผลการดำเนินการตามแผนกลยุทธ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20. การประชุมชี้แจงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรส่วนท้องถิ่นทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
21. ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำกรอบงบประมาณรายจ่ายและแผนงบประมาณตามกรอบแผนกลยุทธ์และแผนการจัดตั้งงบประมาณ	+1	+1	0	+1	+1	0.80
22. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาและชุมชนเพื่อจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น	+1	0	+1	+1	+1	0.80
23. การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
24. การทำจัดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
25. การจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาอย่างมีระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
26. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยมีการเชื่อมโยงกับแผนงานพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	0.80
27. การจัดทำรายงานประจำปีแสดงถึงความสำเร็จในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา 1 ครั้ง/ปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
28. การวางแผน ส่งเสริม การระดมทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา 1 แผน/ปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
29. การบริหารจัดการเกี่ยวกับที่ราชพัสดุและอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในความครอบครองของสถานศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	0	0.80

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
30. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษามาใช้ในการบริหารการศึกษาของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
31. การส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจ ระหว่างครู ผู้ปกครอง และชุมชน ในด้าน การจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
32. มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อสร้างระบบการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
33. การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เพื่อส่งเสริม ความสัมพันธ์กับศิษย์เก่าและผู้ปกครองในเขต บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
34. การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นร่วมกันระหว่าง สถานศึกษากับชุมชน และองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
35. การประสานงานกับเครือข่ายอื่นๆ เพื่อ สร้างความร่วมมือในด้านการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	+1	+1	0	+1	+1	0.80

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
36. การกำหนดแผน โครงการเพื่อการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
37. การประสานชุมชนและท้องถิ่นในการ สำรวจและจัดทำสำมะโนผู้เรียน	0	+1	+1	+1	+1	0.80
38. การสร้างขอบข่ายการเรียนรู้ของ 8 กลุ่ม สาระฯให้สอดคล้องกับสถานศึกษาอื่นในกลุ่ม เครือข่าย	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
39. เปิดโอกาสให้ นักเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานและเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
40. การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละช่วง ชั้นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
41. การจัดระบบสารสนเทศให้เป็นหมวดหมู่ ทันสมัย สมบูรณ์ และนำมาใช้ได้อย่าง รวดเร็ว	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
42. มีการจัดข้อมูลสารสนเทศทางการเงิน บัญชี และงบประมาณให้ถูกต้องตามภารกิจ หน้าที่ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
43. มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการวัด และประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
44. การจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ ภูมิ ปัญญา และแหล่งวิทยากรในท้องถิ่น โดยเอื้อ ต่อการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
45. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การประเมินคุณภาพภายในและคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
46. การจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศใน ระบบการรับจ่ายทุนการศึกษาเพื่อพัฒนา การศึกษาของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
47. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อจัดการหา การใช้ การบำรุงรักษา และการจำหน่ายพัสดุ ของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

แบบสอบถาม	คณะกรรมการ					ค่าเฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	คนที่ 1	
48. การจัดทำข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยจำแนกตามสาขาวิชาและความถนัดของแต่ละคน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
49. การจัดทำระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับฐานข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
50. การเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้หน่วยงานของราชการ ชุมชน ผู้ปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ภาคผนวก จ

ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

ความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแอลฟา (Cronbach s Alpha Coefficient Method)

ด้าน	การปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา	Alpha
1	การเตรียมความพร้อมของบุคลากร	.642
2	การพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา	.807
3	การเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง	.844
4	การสร้างเครือข่ายการบริหาร	.745
5	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ	.956

ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม
(Reliability Coefficiens Alpha) เท่ากับ .96

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.959	50

ด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากร

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.642	10

ด้านการพัฒนาสมรรถภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.807	10

ด้านการเสริมสร้างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.844	10

ด้านการสร้างเครือข่ายการบริหาร

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.745	10

ด้านการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.956	11

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายสุวิทย์ สัมเขียวหวาน
วัน เดือน ปีเกิด	1 มกราคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่อยู่ปัจจุบัน	81 หมู่ที่ 2 ตำบลนาโพธิ์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	วท.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านบางตะเกา 77 หมู่ที่ 1 ตำบลท่ายาง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่งหน้าที่	ครู